

////////////////////////////////////

VERSTERKEN
OMGEVINGSKWALITEIT EN
VITALITEIT VAN HET PLATTELAND

DOOR SAMENWERKING

Wegwijzer voor het indienen van een
subsidiedossier

////////////////////////////////////

INHOUD

1.	Inleiding.....	4
2.	Voorwaarden	4
2.1	Algemene voorwaarden	5
2.2	Verband tussen inhoud en project	7
3.	Uitvoeringsregels projecten OKW sw. 2016-2020	11
3.1	Voor wie?	11
3.2	Wie komt niet in aanmerking?	12
3.3	Promotor - copromotor - partner?	12
3.4	Samenwerkingsovereenkomst	13
3.5	Welke projecten en kosten zijn subsidiabel?	13
3.5.1	Algemeen	13
3.5.2	Welke projecten zijn subsidiabel?	13
3.5.3	Waar kan het project plaats vinden?	14
3.5.4	Hoe verhoudt de maatregel Omgevingskwaliteit zich ten opzichte van LEADER en andere PDPO III-maatregelen?	16
3.5.5	Definitie van projectkosten	16
3.6	Subsidiabiliteit van de kosten	16
3.6.1	Investeringskosten	16
3.6.2	Personeelskosten	17
3.6.2.1	Toepassing loontabel	17
3.6.3	Werkingskosten	20
3.6.4	Overheadkosten	20
3.6.5	Externe prestaties	21
3.6.6	Bijdrage in natura	21
3.6.7	Inkomsten	21
3.7	De volgende kostensoorten komen niet in aanmerking	22
3.8	Aandachtspunten in verband met de kosten	22
3.9	Eigen inbreng	23
3.10	Beoordelingscriteria	23
4.	Aanvraagprocedure en voorwaarden.....	24
4.1	Vorbereiding, begeleiding en opvolging	24
4.2	Hoe een aanvraag indienen?	24
4.3	Hoe verloopt de procedure?	25
4.4	Voorwaarden na goedkeuring en bij uitbetaling	26
5.	Wet op de overheidsopdrachten.....	28
6.	Aandachtspunten.....	31
7.1	Continuïteit	31
7.2	Toegankelijkheid	31
7.3	Duurzaamheid	31
7.4	Additionaliteit	31
7.	Praktische instructies voor de <i>Subsidieaanvraag in het kader van het programma voor plattelandsontwikkeling PDPO III 2014-2020</i>.....	33
8.1	Inleiding	33
8.2	Administratieve gegevens van het project	33
8.3	Gegevens van de promotor, copromotor en de partners	33
8.4	Inhoudelijke gegevens van het project	34

8.4.1	Omschrijving van het project	34
8.4.2	Doelstellingen van het project	35
8.4.3	thema's van het project	35
8.4.4	Vergunningen voor het project	36
8.4.5	Investeringsprojecten	37
8.4.6	Indicatoren	37
8.5	Financiële gegevens van het project	38
8.6	Bij te voegen bewijsstukken en ondertekening	39
9.	Communicatieverplichtingen.....	39
9.1	Verplichte communicatie	39
9.1.1	Wanneer moet er een poster komen?	39
9.1.2	Wat moet er op staan?	39
9.1.3	Sanctieregeling bij het niet plaatsen of fouten op de A3 poster.	40
9.2	Ander Promotiemateriaal	40
9.2.1	Wat valt onder promotiemateriaal?	40
9.2.2	Communicatieverplichting van het promotiemateriaal.	41
9.2.3	Sanctieregeling bij communicatiefouten	41
10.	Wat na afloop van het project?	42
11.	Staatsteun	42
12.	Interessante lectuur en websites.....	44
13.	Contact.....	45

1. INLEIDING

Vlaanderen heeft voor de programmeringsperiode 2014 - 2020 een nieuw Programma voor Plattelandsontwikkeling (PDPO III) opgemaakt in toepassing van de verordening (EU) nr. 1305/2013. Dat programma is goedgekeurd door de Europese commissie op 13 februari 2015; een wijziging werd goedgekeurd op 4 december 2015.

Door de wijziging zijn er twee maatregelen goedgekeurd:

- 'versterken omgevingskwaliteit en vitaliteit van het platteland door investeringen', hierna "**OKW-inv.**" genoemd
- 'versterken omgevingskwaliteit en vitaliteit van het platteland door samenwerking', hierna "**OKW-sw.**" genoemd.

Beide maatregelen helpen bij het opstarten van waardevolle plattelandsprojecten door inhoudelijke en financiële ondersteuning te bieden.

De VLM is beheersdienst van deze maatregel. De projecten moeten passen in het Europese en Vlaamse kader (PDPO III) en de provinciale plattelandsprogramma's. Goedgekeurde projecten krijgen Europese, Vlaamse en provinciale subsidie.

Dit reglement is ENKEL op de maatregel "OKW-sw." van toepassing. Voor de maatregel OKW-inv. bestaat een **apart** reglement.

De maatregel **OKW-sw.** is gericht op **samenwerking bij dienstverleningsprojecten**. Projecten die de **GE 3-filosofie**¹ volgen, krijgen de voorkeur. **Reguliere werking** komt **niet in aanmerking** voor subsidiëring.

2. VOORWAARDEN

Elk project moet voldoen aan een aantal algemene voorwaarden. Het moet aansluiten bij de maatregel 'versterken omgevingskwaliteit en vitaliteit van het platteland door samenwerking' Die maatregel bevat vijf thema's met subthema's. Projecten moeten onder één van die thema's of subthema's vallenpassen.

De mogelijke thema's zijn:

1. proefprojecten, beperkt tot volgende thema's:
 - a. milieu en biodiversiteit;
 - b. klimaat (duurzame energie en klimaatadaptatie);
 - c. armoede in de landbouw en plattelandsgemeenschap;
 - d. sociaal-economieprojecten die landbouwgerelateerd zijn;
 - e. toeristische proefprojecten met duidelijke landbouwlink.

¹ **GE3-filosofie**

- Het project is **gebiedsgericht** (problematiek of methodiek is specifiek voor het projectgebied, bovenlokale doelstelling, gedragen door het gebied, het geeft een meerwaarde aan de streekidentiteit)
- **Gedifferentieerd** (het project pakt een probleem op een nieuwe manier aan)
- **Geïntegreerd** (er is een samenspel tussen verschillende beleidsdomeinen, de noodzakelijke partners zijn gecontacteerd, er wordt samengewerkt met andere actoren)

2. samenwerking tussen kleinschalige marktdeelnemers met als doel gemeenschappelijke werkprocedures te organiseren of voorzieningen en hulpbronnen te delen, alsook om toeristische diensten rond plattelandstoerisme te ontwikkelen/vermarkten;
3. horizontale en verticale samenwerking tussen actoren in de toeleveringsketen met oog op de oprichting en ontwikkeling van korte toeleveringsketens en plaatselijke markten en hun afzetbevorderingsactiviteiten;
4. gezamenlijke actie met oog op klimaatmitigatie en adaptatie en gezamenlijke benaderingen van milieuprojecten en geldende milieupraktijken, incl. efficiënt waterbeheer, gebruik van hernieuwbare energiebronnen en instandhouding van het landbouwlandschap;
5. horizontale en verticale samenwerking tussen actoren in de toeleveringsketen in de duurzame levering van biomassa voor gebruik in voeding en energieproductie en industriële processen
6. diversificatie van landbouwactiviteiten naar activiteiten i.v.m. gezondheidszorg, sociale integratie, door de gemeenschap gesteunde landbouw en onderricht over milieu en voedsel;
7. samenwerkingsprojecten over erfgoed;
8. samenwerkingsprojecten over armoede.

Het provinciaal plattelandsprogramma kan bepaalde accenten leggen en kan zelfs opteren om subthema's of volledige thema's van de maatregel niet uit te voeren in een bepaalde provincie. **Het inhoudelijk thema moet ook gekoppeld worden aan de soorten kosten** die subsidiabel zijn. Niet alle projecten die inhoudelijk voldoen aan de voorwaarden zijn wat kostenstructuur betreft subsidiabel.

Samenwerking binnen deze maatregel is voor alle thema's verplicht, ofwel met een of meerdere copromotor (-en), ofwel met een of meerdere partners.

Een project moet dan ook in overeenstemming zijn met de PDPO-maatregel én met het respectievelijke provinciaal plattelandsprogramma.

Het provinciaal plattelandsprogramma kan u hier terug vinden www.west-vlaanderen.be/plattelandsbeleid.

2.1 ALGEMENE VOORWAARDEN

Alle ingediende projecten moeten aan volgende algemene voorwaarden voldoen:

- Ingediende projecten moeten passen binnen het provinciale Navigatieplan Platteland 2014 - 2019 en conform ander provinciaal beleid zijn;
- Sectoroverschrijdende projecten en projecten die invulling geven aan het, door de Provincie gevoerde, geïntegreerde gebiedsgerichte plattelandsbeleid krijgen voorrang;
- Het ingediende project **heeft** een **link** met **landbouw**, in de brede zin van het woord, **of** met het **platteland**;
- Europa heeft binnen PDPO III volgende horizontale doelstellingen opgesteld: **werkgelegenheid, klimaat en armoede**. Bij de uitwerking van een project is het belangrijk extra aandacht aan die horizontale doelstellingen te besteden. Ook bij de beoordeling van het project worden die doelstellingen meegenomen;
- **Samenwerking is** bij deze maatregel **een verplichting**, de samenwerking moet een meerwaarde opleveren voor alle partijen; De meerwaarde kan inhoudelijk of financieel zijn maar moet altijd een meerwaarde opleveren voor alle samenwerkende partijen;
- Enkel **dienstverleningsprojecten zijn subsidiabel** (investeringskost < 50% van de projectkost), meer info zie [3.5.2](#)

- Bij dienstverleningsprojecten zijn volgende rubrieken subsidiabel: **investeringskosten** (< 50% van de projectkost), **personeelskosten**, **overheadkosten en werkingskosten**, **inkomsten**, **bijdrage in natura**, meer info zie [3.5.2](#) en [3.6](#);
- Investerings bij privépersonen of vormen van steun aan privépersonen kunnen enkel gesubsidieerd worden indien ze een openbaar nut hebben.
- Studies zonder concrete projectrealisatie komen niet in aanmerking.

Andere financieringsmogelijkheden moeten prioritair worden aangesproken vóór het project ingediend word bij 'OKW - samenwerking'.

2.2 VERBAND TUSSEN INHOUD EN PROJECT

In het provinciaal plattelandsprogramma van de provincie, waar het project uitgevoerd zal worden, staan de inhoudelijke thema's voor projecten grondig beschreven. In deze wegwijzer worden **de technische voorwaarden** waaraan een project/projectpromotor moet voldoen, behandeld. Voor de **inhoudelijke voorwaarden** verwijzen wij naar het provinciaal plattelandsbeleidsplan.

Deze maatregel omvat 8 deelthema's.

1. Proefprojecten, beperkt tot volgende thema's:

- milieu en biodiversiteit;
- klimaat (duurzame energie en klimaatadaptatie)
- armoede in de landbouw en plattelandsgemeenschap
- sociaal-economieprojecten die landbouwgerelateerd zijn
- toeristische proefprojecten met duidelijke landbouwlink

De proefprojecten moeten experimentele projecten zijn, waarvan de resultaten verspreid worden.

Indien de proefprojecten over volgende onderwerpen gaan, moeten volgende verplichtingen vervuld zijn:

- voor korte toeleveringsketen: max. één intermediair tussen landbouwer en consument.
- voor lokale markten: productie en afzet binnen een straal van 50 km.

2. Samenwerking tussen kleinschalige marktdeelnemers met als doel gemeenschappelijke werkprocedures te organiseren en voorzieningen en hulpbronnen te delen, alsook om toeristische diensten rond plattelandstoerisme te ontwikkelen/vermarkten

- Mogelijke projecten:
 - samenwerkingsprojecten rond plattelandstoerisme door/tussen kleine micro-ondernemingen
 - samenwerking inzake plattelandstoerisme, te doen als verbredingstak die bijdraagt aan streekidentiteit
 - projecten rond kwalitatief onthaal, communicatie en samenwerking in een streek met aandacht voor het educatieve aspect (met inbegrip van landbouwthematiek) rond het verhaal van de streek
 - Ondersteunen van kleinschalige toeristische-recreatieve structuren (bv minicampings en kampplaatsen voor de jeugd op land- en tuinbouwbedrijven) in plattelandsgebieden door promotie, begeleiding en kwaliteitsbewaking
 - Ondersteunen van activiteiten voor zorgtoerisme op het platteland
 - Begeleiding van landbouwers die bedrijfsbezoeken organiseren
 - ...
- Projectvoorwaarden:

- Projecten inzake ondernemerschap dienen aanvullend te zijn t.o.v. bestaande subsidielijnen zoals van Toerisme Vlaanderen,...

3. Horizontale en verticale samenwerking tussen actoren in de toeleveringsketen met oog op de oprichting en ontwikkeling van korte toeleveringsketens en plaatselijke markten en hun afzetbevorderingsactiviteiten

- Mogelijke projecten:
 - hoeve- en streekproducten – korte keten – landbouwverbreding ikv de korte toeleveringsketen of plaatselijke markten
 - upgraden van boerenmarkten, streekvermarkting van lokale producten, ondersteuning/begeleiding van landbouwers die bedrijfsbezoeken organiseren
 - opzetten van ondernemersnetwerken om aan gezamenlijke distributie en promotie van korte keten producten te doen
 - maatschappij en landbouwer dichterbij elkaar brengen, innovatieve projecten rond korte keten, projecten rond streekproducten die samenwerken met bv hogescholen, universiteiten
 - optimaliseren en versterken van de distributie van hoeve-en streekproducten zoals opstarten van een digitaal platform voor streekproducten, verhoging van het aantal verkooppunten
 - stimuleren en versterken van de verwerking van hoeve-en streekproducten
 - afzetbevorderende acties (promotie en publiciteit, ...)
 - creatieve en laagdrempelige nieuwe samenwerkingsprojecten rond voedseloverschotten van lokaal en op het platteland geproduceerd voedsel
 - ...
- Projectvoorwaarden:
 - Voor de korte toeleveringsketen mag er max. één intermediair tussen landbouwer en consument zijn. Voor lokale markten moet de productie en afzet binnen een straal van 50 km gebeuren.
 - Innovatie en samenwerking zijn belangrijke aspecten;
 - Projecten in het kader van korte keten dienen complementair te zijn aan de doelstellingen van het strategisch plan korte keten.

4. Gezamenlijke actie met oog op klimaatmitigatie en –adaptatie en gezamenlijke benaderingen van milieuprojecten en geldende milieupraktijken, incl. efficiënt waterbeheer, gebruik van hernieuwbare energiebronnen en instandhouding van het landbouwlandschap

Algemene voorwaarden: Deze projecten moeten het voordeel voor milieu/klimaat kunnen aantonen.

- Mogelijke projecten:
 - projecten rond agrobiodiversiteit en adaptief faunabeheer/exotenbestrijding
 - landschapsherstel door landbouwers
 - landschapsintegratie van land - en tuinbouwinfrastructuur en paardenhouderijen, eventueel erfbeplantingacties
 - voorwaarden:

- Het gaat hierbij om een totaal concept van het bedrijf in relatie tot zijn landschappelijke omgeving. Een kwaliteitsvolle agrarische architectuur is hierbij eveneens een belangrijk element.
 - Samenwerking, afstemming en krachtenbundeling tussen de verschillende actieve actoren op het terrein is een projectvoorwaarde;
 - Projecten met een duidelijke meerwaarde (innovatie, gebiedsgerichtheid,...) t.o.v. het bestaand aanbod op dit vlak.
- projecten rond lokale energiecoöperaties die in eigen energiebehoefte voorzien, lokaal en regionaal valoriseren van biomassastromen uit landschapsbeheer, sensibilisatie rond energieverbruik en isolatie, energie - en snoeiers, energielandschappen: kleinschalige draagvlakverbreding rond duurzame vormen van energie, warmtenetwerk
 - begeleiding van energieproducenten op het platteland
 - vergroten van draagvlak, betrokkenheid en participatie rond klimaatgerelateerde problemen via communicatiecampagnes, groepsaankopen
 - voorwaarden:
 - Deze projecten dienen aanvullend te zijn t.o.v. bestaande subsidielijnen m.b.t. duurzame energieproductie etc.
 - loket onderhoud buitengebied (LOB): opstellen/bijwerken van de plannen: gebiedsgerichte oefening voor onderhoud van het buitengebied
 - Beschrijving van mogelijke projecten
 - Het opstellen van beheersplannen en het bijwerken ervan;
 - Het instrument LOB inzetten om lokaal en regionaal biomassastromen uit landschapsbeheer te valoriseren eventueel gekoppeld aan energieproductie;
- Bevordering van de plattelandskwaliteiten met als doel de instandhouding van het landbouwlandschap
 - Beschrijving van mogelijke projecten
 - Initiatieven inzake draagvlakverbreding tussen de sectoren landbouw en milieu in brede zin...
 - Plattelandseducatieve initiatieven passend binnen een ruimer gebiedsgerichte programma;
 - ...
 - Projectvoorwaarden:
 - Inzake plattelandseducatieve initiatieven worden innovatie, gebiedsgerichtheid en samenwerking over de grenzen van de sectoren heen belangrijk geacht.

5. Horizontale en verticale samenwerking tussen actoren in de toeleveringsketen in de duurzame levering van biomassa voor gebruik in voeding en energieproductie en industriële processen

- Mogelijke projecten:
 - projecten rond opmaak beheerplan KLE voor een gemeente, ism lokale landbouwers, om houtsnippers van KLE te drogen en vergisten voor verwarmen overheidsgebouwen of verkoop van pellets via KK
 - projecten om lokaal en regionaal biomassastromen uit landschapsbeheer te valoriseren, eventueel gekoppeld aan energieproducten
 - ...

6. Diversificatie van landbouwactiviteiten naar activiteiten ivm gezondheidszorg, sociale integratie, door de gemeenschap gesteunde landbouw en onderricht over milieu en voedsel

- Mogelijke projecten:
 - ondersteunen van sociaal-economieprojecten die landbouwgerelateerd zijn (*bv rond streekproducten of landbouwprocessen*)
 - groene zorg
 - Beschrijving van mogelijke projecten:
 - Projecten die het aanbod van zorgboerderijen beter laten aansluiten bij het lokaal sociaal beleid;
 - Projecten die de bereikbaarheid van zorgboerderijen verhogen voor de betrokken doelgroep;
 - ...
 - Projectvoorwaarden:
 - Het betreft hier enkel dienstverleningsprojecten dus geen directe steun aan de landbouwers;
 - Nadruk op innovatieve projecten waarbij samenwerking over de sectorgrenzen heen voorop staat;
 - Projecten hebben steeds een gebiedsgerichte verankering.
 - CSA (Community Supported Agriculture)
 - diversificatie van landbouwactiviteiten naar activiteiten rond welzijnzorg, sociale integratie of voorlichting/informatieverspreiding inzake milieu en voedsel
 - Beschrijving van mogelijke projecten:
 - Landbouweducatieve initiatieven passend binnen een ruimer gebiedsgerichte programma;
 - Landbouweducatieve initiatieven afstemmen op mensen met een beperking
 - Projectvoorwaarden:
 - Inzake landbouweducatieve initiatieven worden innovatie, gebiedsgerichtheid en samenwerking over de grenzen van de sectoren heen belangrijk geacht.

7. Samenwerkingsprojecten rond erfgoed (*extra thema*)

Zowel materieel als of immaterieel erfgoed. Erfgoed speelt in de open ruimte een belangrijke beeldbepalende rol en is identiteitsbepalend via agrarische en rurale erfgoedelementen. Er kan ook ingezet worden op immaterieel en levend erfgoed.

- Mogelijke projecten:
 - projecten ter versterking van cultuur-historische streekidentiteit waarbij erfgoed geplaatst wordt in hedendaagse context;
 - Het versterken en herstellen van de intrinsieke omgevings- en basiskwaliteiten van het West-Vlaamse platteland zoals stilte, rust, donkerte, open ruimte...
 - Projecten inzake beheer van agrarisch erfgoed;
 - Landschapsherstel uitvoeren door landbouwers e.a.,
- Projectvoorwaarden
 - Deze projecten dienen aanvullend te zijn t.o.v. bestaande subsidielijnen zoals van Agentschap Onroerend Erfgoed etc.

- ...

8. Samenwerkingsprojecten rond armoede (extra thema)

Plattelandsarmoede is vaak verdoken en onderschat, kent specifieke risicogroepen (o.a. landbouwers) en huisvestigingsproblematiek (slechte kwaliteit en weinig isolatie). Via o.a. het garanderen van voldoende en bereikbare basisvoorzieningen (fysiek of digitaal), het ondersteunen van een gevarieerd verenigingsleven, gezonde voeding en tewerkstelling kan men een antwoord bieden aan armoede.

- Mogelijke projecten:
 - Projecten rond zorgboerderijen voor sociaal zwakkeren, voor alternatieve tewerkstelling
 - Projecten rond sociaal restaurants/winkels
 - projecten rond armoede, huisvesting, terugtrekkende voorzieningen, onderbescherming, vereenzaming, schuldplicht, mobiliteits- of voedselarmoede, energieloketten, huiswerkbegeleiding, integratie kinderen in het sociaal leven, integratie van stoppende landbouwers op de arbeidsmarkt...
 - projecten die maatschappelijk ondernemerschap met positieve bijdrage op het vlak van armoedebestrijding stimuleren...
 - projecten rond gezonde voeding
 - versterken van samenwerking tussen (welzijns)diensten (verhoogde rendabiliteit en welzijn)
 - optimaliseren van communicatie en toegang tot welzijnsvoorzieningen
 -
- Projectvoorwaarden:
 - Belangrijke aandachtspunt is dat er maximaal dient te worden gestreefd naar structurele verankering van de projecten! Projecten rond armoede kunnen geen tijdelijke, losstaande initiatieven zijn. Armoede is namelijk een samenspel van sociale uitsluitingen op verschillende levensdomeinen waardoor het aangewezen is dat projecten dwarsverbanden leggen met andere lokale actoren, organisaties en bestaande netwerken uit verschillende domeinen;
 - Daarnaast moeten bestaande initiatieven een plattelandsspecifieke uitrol/verbreding/verdieping/aanvulling hebben.
 - De subsidiëring van rollend materieel is uitgesloten.

3. UITVOERINGSREGELS PROJECTEN OKW SW. 2016-2020

3.1 VOOR WIE?

De volgende instanties komen in aanmerking om als promotor of copromotor op te treden voor alle thema's **uitgezonderd voor thema 2**: samenwerking tussen kleinschalige marktdeelnemers met als doel gemeenschappelijke werkprocedures te organiseren en voorzieningen en hulpbronnen te delen, alsook om toeristische diensten rond plattelandstoerisme te ontwikkelen/vermarkten.

- gemeentebesturen of hun verzelfstandigde agentschappen;
- OCMW 's of hun verzelfstandigde agentschappen;
- intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid;

- provinciebesturen of hun verzelfstandigde agentschappen;
- stichtingen;
- verenigingen zonder winstoogmerk;
- publieke rechtspersonen, met uitzondering van de publiekrechtelijke rechtspersonen die vallen onder [3.2.](#)

Voor thema 2 “Samenwerking tussen kleinschalige marktdeelnemers met als doel ...” komen **enkel micro-ondernemingen**² in aanmerking als begunstigde.

Voor thema 6 “Diversificatie van landbouwactiviteiten ...” komen alle begunstigden in aanmerking, d.w.z. de begunstigden van de andere thema’s én micro-ondernemingen.

Alleen de promotor en de copromotoren kunnen subsidiabele kosten inbrengen.

Voor provinciale diensten als promotor of copromotor is maximaal 5% van de goedgekeurde middelen per provincie voorzien gedurende de volledige programmaperiode 2014-2020 voor beide maatregelen van omgevingskwaliteit. Als de provinciale overheid in een project met copromotoren werkt, is de financiële verdeling tussen promotor en copromotor duidelijk zodat het percentage berekend kan worden.

3.2 WIE KOMT NIET IN AANMERKING?

De volgende instanties komen **niet** in aanmerking om als promotor of copromotor op te treden:

- de Vlaamse Gemeenschap of haar verzelfstandigde agentschappen;
- het Vlaamse gewest of de verzelfstandigde agentschappen van het Vlaamse Gewest;
- natuurlijke personen;
- vennootschappen en verenigingen met winstoogmerk;
- feitelijke verenigingen.

3.3 PROMOTOR - COPROMOTOR - PARTNER?

- De **promotor is verantwoordelijk** voor de **inhoudelijke** en **financiële opvolging** van het volledige ingediende project. Hij is bovendien het officiële aanspreekpunt. Dat impliceert dat alleen de promotor betalingsaanvragen bij de beheersdienst (VLM) en de provincie kan indienen. De PDPO-subsidie wordt alleen op zijn rekeningnummer gestort. De promotor is verantwoordelijk voor (eventuele) doorstortingen naar de copromotor.
- Naast de promotor kan een copromotor bij de uitvoering van het project betrokken zijn. Beiden voeren het project samen uit. Projectuitgaven (= kosten) van de copromotor komen in aanmerking voor subsidiëring. De **copromotor ontvangt** zijn **subsidie via** de **promotor**. De copromotor kan de gemaakte kosten niet factureren aan de promotor. Hij kan alleen de gemaakte kosten rechtstreeks inbrengen in de betalingsaanvragen via de promotor. De copromotor sluit altijd **een samenwerkingsovereenkomst** met de promotor waarin wordt opgenomen wie wat uitvoert, de financiële verdeling en de vermelding dat de promotor de ontvangen subsidie voor de ingediende kosten van de copromotor integraal doorstort naar de copromotor. Een copromotor moet aan dezelfde voorwaarden voldoen als een promotor.

² Een micro-onderneming is een onderneming waar minder dan 10 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet of het jaarlijks balanstotaal 2 miljoen EUR niet overschrijdt.

Een onderneming wordt beschouwd als iedere eenheid, ongeacht haar rechtsvorm, die een economische activiteit uitoefent. Natuurlijke personen zonder rechtsvorm komen niet in aanmerking als micro-onderneming.

- Een **partner** werkt mee aan het project, maar dient **geen kosten in** en **ontvangt** ook **geen subsidie**. Afhankelijk van de soort partner moet er al dan niet een **samenwerkingsovereenkomst** worden afgesloten, meer info zie 3.4

3.4 SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

Bij deze projecten is samenwerking een verplichting. Er zijn 2 soorten situaties van samenwerking mogelijk:

- **Promotor** en min. één **copromotor**: beide partijen hebben een samenwerkingsovereenkomst afgesloten, kunnen kosten indienen en subsidie ontvangen. De samenwerking is financieel en inhoudelijk. Beide partijen voldoen aan de voorwaarden van begunstigden.
- **Promotor** en min. één **partner**: beide partijen hebben een samenwerkingsovereenkomst afgesloten. Enkel de promotor kan kosten indienen en subsidie ontvangen. Hij moet aan de voorwaarden voldoen van begunstigde. De samenwerking is enkel inhoudelijk. De partner die een samenwerkingsovereenkomst heeft afgesloten, kan geen kosten factureren aan de promotor.

Bij **indiening** moet er een getekende **intentieverklaring** aanwezig zijn tussen de promotor en min. 1 copromotor of min. 1 partner. **De getekende samenwerkingsovereenkomst** moet naar de beheersdienst (VLM) én de provincie verstuurd worden **binnen de 3 maanden na** het versturen van de **goedkeuringsbrief** van het project.

3.5 WELKE PROJECTEN EN KOSTEN ZIJN SUBSIDIABEL?

3.5.1 Algemeen

De promotor en de copromotoren nemen op alle facturen een passende boekhoudkundige code op of houden een afzonderlijk boekhoudsysteem bij over het project.

3.5.2 Welke projecten zijn subsidiabel?

Enkel projecten met een thema of deelthema uit het provinciaal plattelandsbeleidsplan zijn subsidiabel. De investeringskosten in die projecten moeten minder dan 50% van de kosten zijn om nog subsidiabel te zijn, zodat de projecten kunnen gekwalificeerd worden als dienstverleningsprojecten.

Volgende rubrieken zijn subsidiabel:

- investeringskosten (< 50% van de totale projectkost)
- werkingskosten
- personeelskosten
- overheadkosten
- externe prestaties
- bijdrage in natura
- inkomsten (in mindering te brengen)

Studies mogen in eigen beheer uitgevoerd worden of extern uitbesteed worden. Studies zonder realisatie in het project komen niet in aanmerking voor subsidie.

Reguliere werking is niet subsidiabel.

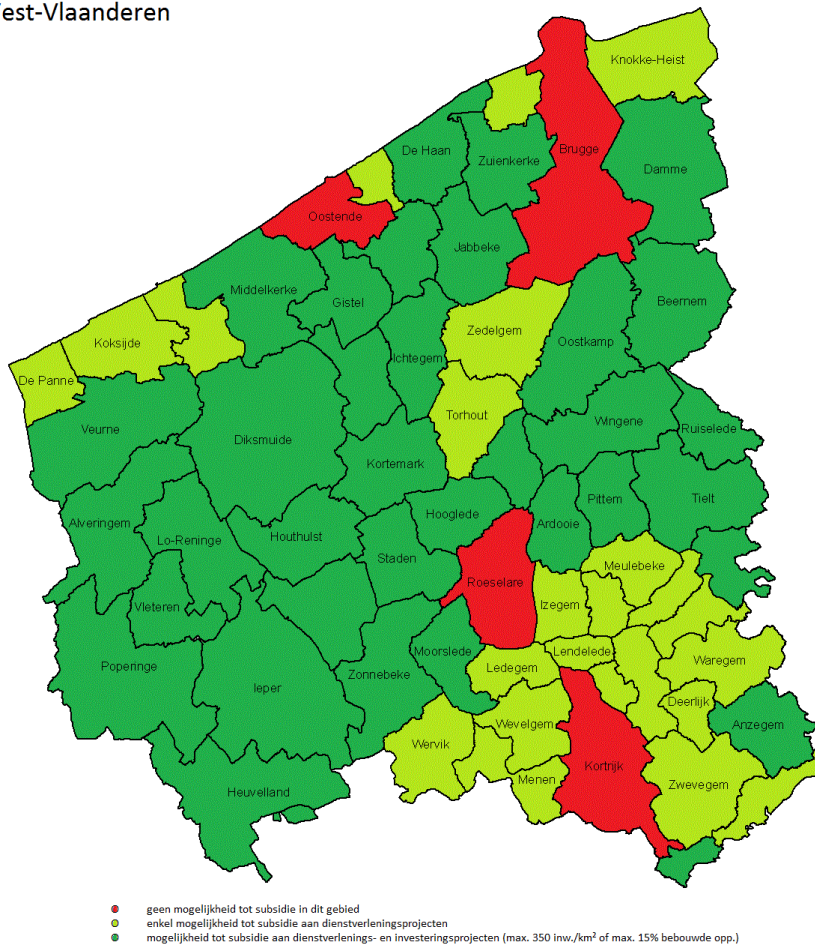

3.5.3 Waar kan het project plaats vinden?

Dienstverleningsprojecten worden uitgevoerd in heel Vlaanderen uitgezonderd binnen de grootsteden Antwerpen en Gent en de centrumsteden Aalst, Brugge, Genk, Hasselt, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oostende, Roeselare, Sint-Niklaas en Turnhout. Dit zijn de rode gemeenten op de kaart hieronder.

Provinciedekkende projecten zijn niet mogelijk.

PDPO III West-Vlaanderen

BELANGRIJKE BEPALINGEN IVM DE LEADERGEBIEDEN

In haar ontwikkelingsstrategie heeft de plaatselijke groep leadergebied Westhoek de maatregel Omgevingskwaliteit beperkt tot op volgende onderdelen:

1. Het bouwen en renoveren van multifunctionele gebouwen (ontmoetingshuizen en buitenschoolse kinderopvang): maximaal 30% steun en een maximaal steunbedrag van 150.000€.

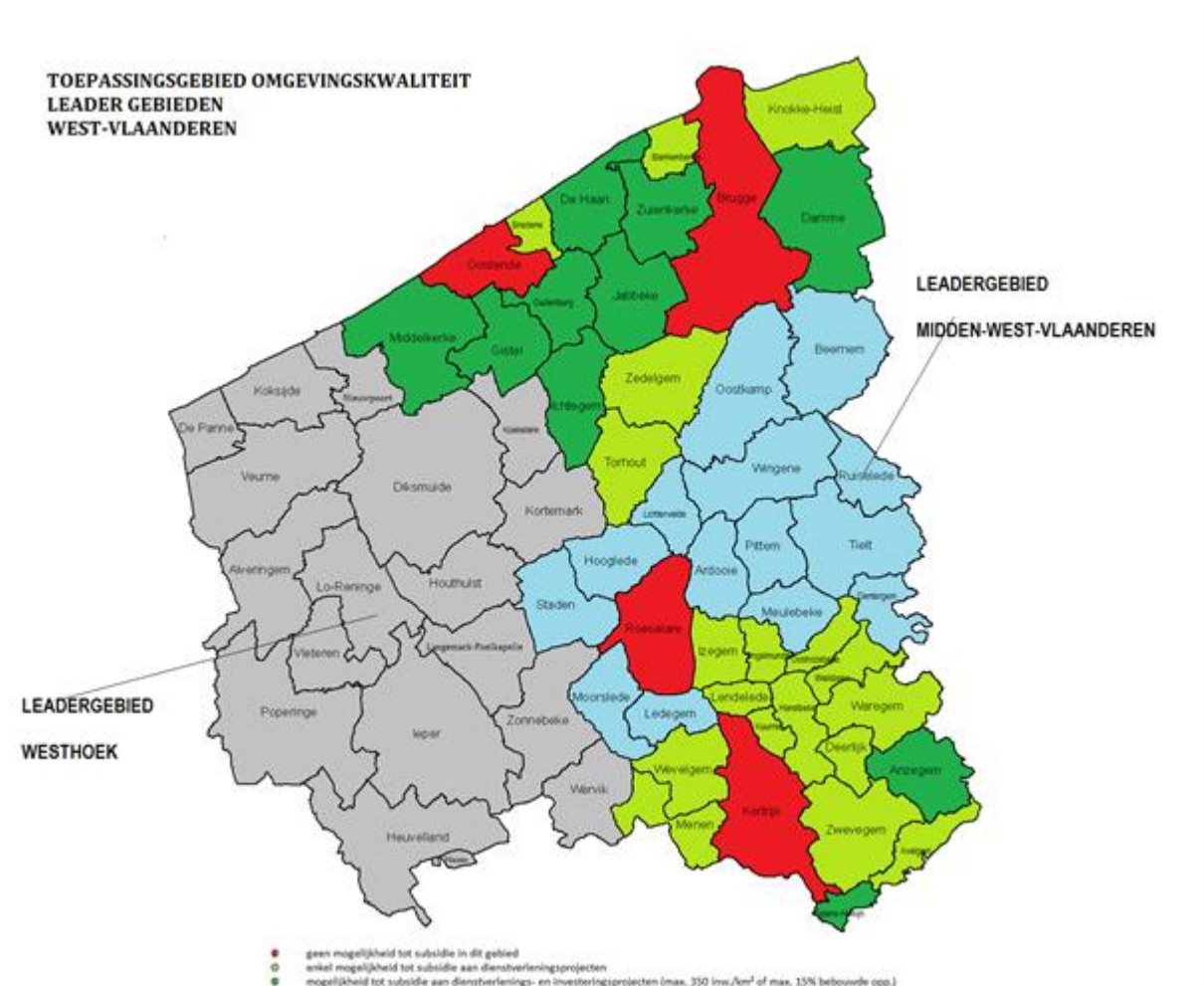
2. Naar een functioneel wegennet op het platteland: maximaal 50% steun;
3. cultuurhistorisch erfgoed: maximaal 50% steun.

De leadergroep Midden-West-Vlaanderen heeft dan weer de toepassing van de maatregel Omgevingskwaliteit beperkt tot volgende onderdelen:

1. Trage wegen;
2. biodiversiteit;
3. water en bodembeheer.

Daarbij gelden nog de volgende regels:

- dienstverleningsprojecten: 50% steun en indien wordt samengewerkt tussen publieke actoren en het middenveld stijgt het steunpercentage naar 65%.

3.5.4 Hoe verhoudt de maatregel Omgevingskwaliteit zich ten opzichte van LEADER en andere PDPO III-maatregelen?

Promotoren kunnen projecten indienen met thema's of deelthema's uit het provinciaal plattelandsbeleidsplan. Speelt het project zich volledig af in het LEADER-gebied en past het onder één of meerdere thema's van dat leadergebied, dan moet de projectaanvraag ingediend worden bij LEADER.

Uitzonderingen worden geval per geval bekeken. De promotor wordt door het provinciale plattelandsloket, in samenspraak met VLM en de LEADER-coördinator van het betreffende gebied, geadviseerd over het subsidiekanaal waar het project moet worden ingediend.

Andere niet gebiedsgerichte PDPO III-maatregelen krijgen voorrang op deze maatregel. Als een project steun kan krijgen via een andere niet gebiedsgerichte PDPO-maatregel, wordt het project bij de andere maatregel ingediend.

3.5.5 Definitie van projectkosten

Om de projectkosten te bepalen wordt het volledige project in beschouwing genomen, ook de delen die niet worden ingediend bij PDPO voor subsidiëring, maar die er wel een eenheid mee vormen. (Bijvoorbeeld als de derde fase van een masterplan van vijf fasen – al dan niet gedeeltelijk – door PDPO wordt uitgevoerd, worden de totale projectkosten van fase 3 beschouwd als projectkosten, als fase 3 een eenheid vormt.)

De kunstmatige opsplitsing van projecten die duidelijk één geheel vormen, om lager dan of gelijk aan 1.000.000 euro te komen, wordt niet toegelaten.

De **projectkosten die maximaal ingediend mogen worden, bedragen 1.000.000 euro.**

3.6 SUBSIDIABILITEIT VAN DE KOSTEN

3.6.1 Investeringskosten

De volgende investeringskosten zijn subsidiabel volgens artikel 45 van verordening (EG) nr. 1305/2013, als ze minder dan 50% van de totale projectkost uitmaken:

- de bouw of verbetering van onroerende goederen, met inbegrip van de inrichting van de onroerende goederen;
- uitgaven voor de aankoop van machines/installaties, met inbegrip van specifieke computerprogrammatuur;
- erelonen van architecten, ingenieurs en adviseurs die rechtstreeks gelinkt zijn aan de investering of de onroerende goederen;
- erelonen van architecten, ingenieurs en adviseurs die rechtstreeks gelinkt zijn aan de investering, of als de onroerende goederen thuis horen in de rubriek **investeringskosten**.
- de uitvoering van landschapswerken;
- aankoop van multimediamateriaal (Als het multimediamateriaal een essentieel onderdeel is van het project, wordt het bij investeringskosten ingediend en wordt het niet afgeschreven.);
- verwerven of ontwikkelen van computersoftware;
- de uitvoering van haalbaarheidsstudies en het verkrijgen van octrooien en licenties die rechtstreeks aan de investeringen gekoppeld zijn.

Aandachtspunt: in het geval van leasing/ huurkoop moet er op het einde van de periode altijd een eigendomsoverdracht zijn aan de promotor om subsidiabel te zijn.

De volgende investeringskosten zijn **niet** subsidiabel:

- de verwerving inclusief leasing van onroerende goederen, bijvoorbeeld grond en gebouwen;
- leasing van materiaal, dat op het einde van de leasingperiode niet overgedragen wordt aan de promotor;
- zuivere studies zonder realisatie.

3.6.2 Personeelskosten

Personeelskosten zijn enkel subsidiabel voor de duur van het project en voor het personeel dat rechtstreeks bij de inhoudelijke uitvoering van het project betrokken is. Het bijhouden van een sluitende tijdsregistratie is verplicht met **registraties per halve dag**.

De loonkosten worden op basis van een standaardtabel berekend. De volgende elementen zijn verwerkt in de standaardloontabel: brutoloon, werkgeversbijdrage, vakantiegeld, eindejaarspremie, verzekering arbeidsongevallen en maaltijdcheques.

De volgende loonkosten zijn **niet** subsidiabel, ook niet onder een andere rubriek:

- loonkosten voor loutere 'supervisie' (meestal door de directieleden), loonkosten van de boekhouder of het algemeen secretariaat zolang ze niet rechtstreeks betrokken zijn;
- uitgaven voor extralegale voordelen als groepsverzekeringen, extralegaal pensioen, hospitalisatieverzekering ...;
- beroepskleding, verzekering burgerlijke aansprakelijkheid ...;
- kosten voor aanwerving;
- ontslagvergoeding, opzegvergoeding.

3.6.2.1 Toepassing loontabel

Om de loonkosten na goedkeuring van het project te declareren, wordt er gebruik gemaakt van een loontabel. (zie volgende pagina)

Hoe wordt de looncode bepaald?

- De promotor vertrekt van het **bruto maandloon** van de desbetreffende persoon in een **voltijdse functie**. Als die persoon een andere tewerkstellingsbreuk heeft, geldt het voltijdse loon als referentie en herberekent de promotor het deeltijdse bruto maandloon desnoods zelf. (Soms staat het ook op de loonfiche).
- Dan neemt de promotor uit de standaardtabel het **bruto maandloon dat juist lager ligt** dan het **bruto maandloon op de loonfiche**. De **overeenkomstige looncode** wordt dan gebruikt.
- Aan de hand van de tijdsregistratie per halve dag in het excelsjabloon geeft de promotor op hoeveel dagen iemand gewerkt heeft aan het project zodat de loonkost automatisch ingevuld wordt.
- De loontabel wordt automatisch geïndexeerd volgens de indexatie van de lonen in de openbare sector.
- **De looncode A027 is de hoogste looncode die kan gebruikt worden; ze komt overeen met een brutoloon van 5.465,88 euro/maand.**

Kosten om te gebruiken bij declaratie (verlof, ziekte reeds verrekend in de dagkost)

om te vergelijken met de loonfiche

Standaard loontabel PDPO III

Loon-code	Wedde	Bruto maandloon	Vakantie-geld	Eindejaars-premie	RSZ werkgever	Verzekering AO	Vervoer-kosten	Maaltijd-cheques	Jaarkost	Dagkost
A001	22 485,43	1 873,79	1 554,74	1 364,26	7 516,69	144,69	793,94	1 241,10	35 100,85	€ 167,15
A002	24 865,86	2 072,16	1 715,20	1 505,06	8 292,47	159,62	793,94	1 241,10	38 573,25	€ 183,68
A003	26 168,67	2 180,72	1 803,02	1 582,12	8 717,06	167,79	793,94	1 241,10	40 473,70	€ 192,73
A004	26 828,11	2 235,68	1 847,48	1 621,13	8 931,97	171,93	793,94	1 241,10	41 435,66	€ 197,31
A005	27 648,40	2 304,03	1 902,77	1 669,65	9 199,30	177,08	793,94	1 241,10	42 632,24	€ 203,01
A006	29 288,96	2 440,75	2 013,36	1 766,69	9 733,96	187,37	793,94	1 241,10	45 025,38	€ 214,41
A007	30 447,01	2 537,25	2 052,40	1 800,94	9 922,69	191,00	793,94	1 241,10	46 449,09	€ 221,19
A008	31 669,40	2 639,12	2 134,79	1 873,24	10 321,07	198,67	793,94	1 241,10	48 232,21	€ 229,68
A009	34 210,67	2 850,89	2 306,10	2 023,56	11 149,27	214,61	793,94	1 241,10	51 939,25	€ 247,33
A010	35 433,05	2 952,75	2 388,50	2 095,87	11 547,65	222,28	793,94	1 241,10	53 722,39	€ 255,82
A011	36 237,25	3 019,77	2 442,71	1 927,82	11 743,39	226,12	793,94	1 241,10	54 612,34	€ 260,06
A012	37 443,55	3 120,30	2 524,02	1 992,00	12 134,32	233,65	793,94	1 241,10	56 362,58	€ 268,39
A013	38 649,85	3 220,82	2 605,34	2 056,17	12 525,24	241,18	793,94	1 241,10	58 112,82	€ 276,73
A014	39 775,73	3 314,64	2 681,23	2 116,07	12 890,11	248,20	793,94	1 241,10	59 746,38	€ 284,51
A015	42 268,75	3 522,40	2 849,28	2 248,70	13 698,02	263,76	793,94	1 241,10	63 363,55	€ 301,73
A016	44 681,35	3 723,45	3 011,91	2 377,05	14 479,87	278,82	793,94	1 241,10	66 864,04	€ 318,40
A017	47 093,95	3 924,50	3 174,54	2 505,40	15 261,72	293,87	793,94	1 241,10	70 364,52	€ 335,07
A018	49 426,13	4 118,84	3 331,75	2 629,47	16 017,51	308,42	793,94	1 241,10	73 748,32	€ 351,18
A019	50 310,75	4 192,56	3 391,38	2 676,53	16 304,19	313,94	793,94	1 241,10	75 031,83	€ 357,29
A020	51 919,15	4 326,60	3 499,81	2 762,10	16 825,42	323,98	793,94	1 241,10	77 365,50	€ 368,41
A021	53 527,55	4 460,63	3 608,23	2 847,67	17 346,66	334,02	793,94	1 241,10	79 699,16	€ 379,52
A022	53 929,65	4 494,14	3 635,33	2 869,06	17 476,96	336,53	793,94	1 241,10	80 282,57	€ 382,30
A023	55 940,15	4 661,68	3 770,86	2 976,02	18 128,51	349,07	793,94	1 241,10	83 199,65	€ 396,19
A024	58 352,75	4 862,73	3 933,49	3 104,37	18 910,36	364,13	793,94	1 241,10	86 700,13	€ 412,86

025	60 765,35	5 063,78	4 096,12	3 232,72	19 692,21	379,18	793,94	1 241,10	90 200,62	€ 429,53
A026	63 177,95	5 264,83	4 258,75	3 361,07	20 474,06	394,24	793,94	1 241,10	93 701,10	€ 446,20
A027	65 590,55	5 465,88	4 421,38	3 489,42	21 255,91	409,29	793,94	1 241,10	97 201,59	€ 462,86

////////////////////////////////////

3.6.3 Werkingskosten

Werkingskosten zijn **subsidiabel** op voorwaarde dat ze een **rechtstreeks** verband hebben met de doelstellingen van het project en ze noodzakelijk zijn voor de algemene werking van het project. Ingediende werkingskosten mogen de redelijke behoefte van het project niet overtreffen.

Werkingskosten zijn verifieerbaar aan de hand van facturen en betalingsbewijzen.

Onder werkingskosten wordt verstaan:

- exploitatiekosten;
- opleidingskosten;
- betaald vrijwilligerswerk;
- kosten met betrekking tot public relations;
- rechtstreeks aan het project verbonden uitgaven voor verbruiksmaterialen, hulpgoederen, grondstoffen en gereedschappen met korte levensduur;
- de aankoop van multimediamateriaal. Dit wordt afgeschreven in drie jaar;
- folders, brochure, gadgets, foto's, website ... (opmaak, drukken, publiceren, verspreiden ...);
- kosten voor persvoorstellungen, evenementen enzovoort. Deze zijn subsidiabel als ze gericht zijn op externen;
- activiteitenonkosten: de kosten die de organisatie van activiteiten binnen het project met zich meebrengt, bijvoorbeeld huur van de zaal, huur van de geluidsinstallatie;
- kosten voor het gebruik van gespecialiseerde apparatuur;
- als de verplaatsing een essentieel onderdeel is van het project, kan een kilometervergoeding worden ingediend.

3.6.4 Overheadkosten

De overheadkosten worden **forfaitair** toegekend en bedragen **maximaal 15 procent** van de **personeelskosten** en komen enkel in aanmerking bij de projecten waar ook de personeelskost subsidiabel is. De overheadkosten worden **bij indiening van het project expliciet aangevraagd**. Het aangevraagde percentage kan tijdens de looptijd van het project niet meer verhoogd worden.

De volgende kosten worden als overheadkosten beschouwd en kunnen bijgevolg in geen enkele andere rubriek aangevraagd worden:

- de huur van kantoren, gebouwen, vergaderzaal, tenzij de huur direct toewijsbaar is aan een activiteit binnen het project;
- kosten voor verwarming, verlichting, elektriciteit, gas, water;
- kosten voor telefoon, internet, postzegels, verzendingskosten, kantoorbenodigdheden, inkt, papier/kopieën, onderhoud van de kantoren, onderhoud van de computer en printer;
- representatiekosten (kleine reis- en verblijfkosten, kilometervergoeding);
- kosten voor ondersteuning, zoals het sociaal secretariaat, boekhouding, juridisch advies;
- kosten voor verzekering: burgerlijke aansprakelijkheid, brand ...

Bepaalde van de bovenvermelde kosten komen toch in aanmerking als ze rechtstreeks aan het project gelinkt kunnen worden. Bijvoorbeeld voor een grote zending met foldertjes die op naam verstuurd worden, komen het papier, de enveloppen en de postzegels wel in aanmerking omdat er een directe link is met het project. Als de projectspecificiteit voldoende blijkt uit de declaratie, komen de kosten in aanmerking als werkingskosten.

3.6.5 Externe prestaties

Deze rubriek omvat de kosten van de prestaties die door **externen (derden)** in het kader van het project worden geleverd.

- vergoeding voor consulentenbureaus, ontwerpers, technisch advies ...;
- uitgaven voor ondersteuning door externe organisaties;
- uitgaven voor studies als ze verband houden met een specifieke concrete actie in het kader van het project;
- erelonen van architecten, ingenieurs en adviseurs die rechtstreeks gelinkt zijn aan de investering, of als de onroerende goederen thuis horen in de rubriek **investeringskosten**.

Opgelet: Het is niet de bedoeling dat de copromotor voor zijn werk facturen opmaakt naar de promotor. Zijn kosten kan hij rechtstreeks mee indienen samen met de promotor en op dezelfde werkwijze als van de promotor. (Voor personeelskosten wordt een tijdsregistratie bijgehouden en wordt met de loontabel gewerkt, voor andere kosten kan een kopie van de factuur en het betalingsbewijs ingediend worden.)

3.6.6 Bijdrage in natura

Inbreng in natura is maar subsidiabel als aan onderstaande voorwaarden wordt voldaan:

- De inbreng in natura is vermeld bij het ingediende voorstel en wordt expliciet goedgekeurd.
- De inbreng in natura is niet achteraf toegevoegd (i.c. na de goedkeuring van het projectvoorstel door het PMC).
- Het gaat alleen om de inbreng van onbetaald vrijwilligerswerk, gekoppeld aan een investering, waarbij de materiaalkosten bewezen worden. Bijvoorbeeld schilderwerken kunnen beschouwd worden als bijdrage in natura als de verf in het project is opgenomen en bewezen wordt.
- Het maximumtarief dat toegepast kan worden, is **20 euro** per uur.
- De inbreng van de bijdrage in natura mag maximaal 15 % bedragen van de totale projectkosten.
- Per vrijwilliger wordt er een getekend registratieformulier bijgehouden dat mee wordt ingediend bij de declaratie.
- De inbreng van de bijdrage in natura mag maximaal 15% bedragen van de totale projectkosten.

3.6.7 Inkomsten

Het project houdt **voldoende rekening met eventuele projectinkomsten** en doet er alles aan om overfinanciering te vermijden.

De promotor raamt de inkomsten en brengt ze in mindering van de brutoprojectkosten. De subsidie wordt verleend op de nettoprojectkosten (brutoprojectkosten - inkomsten = nettoprojectkosten). De inkomsten van de copromotor worden mee aangegeven.

Als de bewezen projectkosten lager zijn dan de brutoprojectkosten, kan nooit de volledige subsidie ontvangen worden. Bij de einddeclaratie wordt een herrekening gemaakt en kan er eventueel een terugvordering volgen.

Projecten waarvan **de totale projectkosten lager zijn dan 50.000 euro, brengen geen inkomsten** in mindering.

3.7 DE VOLGENDE KOSTENSOORTEN KOMEN NIET IN AANMERKING

- recupereerbare btw;
- rollend materieel:
 - aankoop van rollend materieel;
 - leasing van auto's – afschrijving van bedrijfsvoertuigen;
 - belasting op het rollend materieel;
 - verzekering van het rollend materieel;
 - herstellingen aan het rollend materieel.

De bovenvermelde **kosten voor rollend materieel komen wel in aanmerking** als het rollend materieel **specifiek voor het project bestemd** is en het **expliciet is goedgekeurd**;

- aankoop van gronden en gebouwen;
- zuivere studies;
- reguliere kosten, bijvoorbeeld de opmaak van een brochure waarvoor de organisatie al gesubsidieerd wordt;
- grote afbraakwerken;
- intrest door laattijdige betaling van facturen;
- prijsherzieningen tenzij het gaat om een prijsherziening ten gevolge van schommelingen van de lonen en de sociale lasten, prijzen van grondstoffen en materialen en belastingen (conform artikel 13 van de bijlage van het KB van 26/09/1996);
- bankkosten (kosten voor het beheer van een rekening, debetrente);
- boetes;
- proceskosten;
- heffingen en belastingen (met uitzondering van niet-terugvorderbare btw);
- presentiegelden, zitpenningen;
- uitgaven die niet voldoen aan de in deze gids vastgelegde subsidiabiliteitsregels en voorwaarden.

3.8 AANDACHTSPUNTEN IN VERBAND MET DE KOSTEN

• **Interne facturatie**

Organisaties die hun kosten willen kennen, gaan vaak de verschillende afdelingen verzelfstandigen (bijvoorbeeld informatica-afdeling, kopiecentrum, personeelsafdeling). De diverse interne zelfstandige afdelingen kunnen dan onderling factureren (interne facturatie). Interne facturatie is in de volgende gevallen subsidiabel:

- bij interne facturen als een bewijs van betaling of een bewijs van boekhoudkundige verwerking voorgelegd kan worden.
 - Opgelet! In geval van leveringen moet de facturerende afdeling – in het geval die van toepassing is – de wet op de overheidsopdrachten naleven (zie ook '6. Wet op de overheidsopdrachten') bij de oorspronkelijke aankoop van de goederen bij de externe leverancier (controle via gunningsverslag).
- De ingediende kosten mogen op **geen enkele wijze dubbel gesubsidieerd** of overgefinancierd worden. Deze subsidie is niet cumuleerbaar met andere Europese of Vlaamse subsidies, uitgezonderd de trekkingsrechten van het Plattelandsfonds. Die middelen worden beschouwd als eigen gemeentelijke middelen en kunnen bijgevolg wel gecombineerd worden met deze subsidie.

- Concrete acties die fysiek voltooid zijn vóór de indiening van de projectaanvraag, komen niet in aanmerking voor subsidiëring, ongeacht of alle betalingen in kwestie door de begunstigde zijn verricht.
- Om de volledige goedgekeurde subsidie te ontvangen moeten alle kosten behalve de overheadkosten bewezen zijn en als subsidiabel aanvaard zijn door de beheersdienst (VLM) en de provincie. Slechts als alle bewezen en aanvaarde kosten het maximum bedrag van de projectkost bereiken, is een volledige subsidiëring volgens het cofinancieringspercentage van 65% mogelijk. Bereiken de bewezen en aanvaarde kosten niet de maximum projectkost, dan worden ze volgens het cofinancieringspercentage gesubsidieerd tot aan de grens van de bestede middelen. M.a.w. onbestede middelen zijn geenszins subsidiabel. De promotor kan geen aanspraak maken op subsidiëring van een onbestede restbedrag. In geval van inkomsten bewijst de promotor minstens de totale vastgelegde brutokosten voor de aftrek van de inkomsten. Zoniet wordt de steun procentueel bepaald en uitbetaald.

3.9 EIGEN INBRENG

De projectkost wordt gelijkgesteld aan 100%. De rechtstreekse overheidsbijdrage van Europa, Vlaanderen en de provincie aan een project bedraagt 65%.

De promotor moet dus nog minimaal 35% cofinanciering vinden, waarvan minimaal 15% eigen inbreng is van de promotor en de copromotoren samen. De overige 20% kan ingevuld worden door andere subsidies van de provincie of subsidies van de gemeente, sponsoring, partners ... De steun kan niet gecombineerd worden met andere Europese of Vlaamse subsidies voor dezelfde projectkosten.

De middelen van het plattelandsfonds daarentegen zijn trekkingsrechten en worden beschouwd als eigen gemeentelijke middelen. Daardoor kunnen ze wel gecombineerd worden met deze subsidie. Gegenerende inkomsten uit het project worden niet beschouwd als eigen inbreng van de promotor.

Figuur 1: verdeling van de projectkosten

Dienstverleningsprojecten hebben recht op maximaal 65% subsidie en worden voor maximaal **3,5 jaar** betoelaagd.

3.10 BEOORDELINGSCRITERIA

De criteria voor de beoordeling van het project worden in een apart document uitgewerkt, dat samen met de projectfiche verspreid wordt met de oproep.

4. AANVRAAGPROCEDURE EN VOORWAARDEN

4.1 VOORBEREIDING, BEGELEIDING EN OPVOLGING

Een project bestaat uit verschillende fasen. Tussen idee, concrete uitwerking en evaluatie lopen vaak verschillende jaren. Tijdens elk van die **fasen kan de plattelandsloket van de provincie zijn expertise ter beschikking stellen** om te komen tot kwaliteitsvolle en gedragen projecten.

Zowel voor het opstarten van een aanvraagdossier als tijdens de uitvoering van een project geeft de plattelandsloket inhoudelijke en administratieve feedback en advies op basis van opgebouwde kennis, expertise en ervaring.

Het project kan best vooraf (en zo vroeg mogelijk) worden **besproken met de betrokken plattelandsloket**. U vindt de contactgegevens van de plattelandsloket achteraan in dit reglement (zie 13. Contacten).

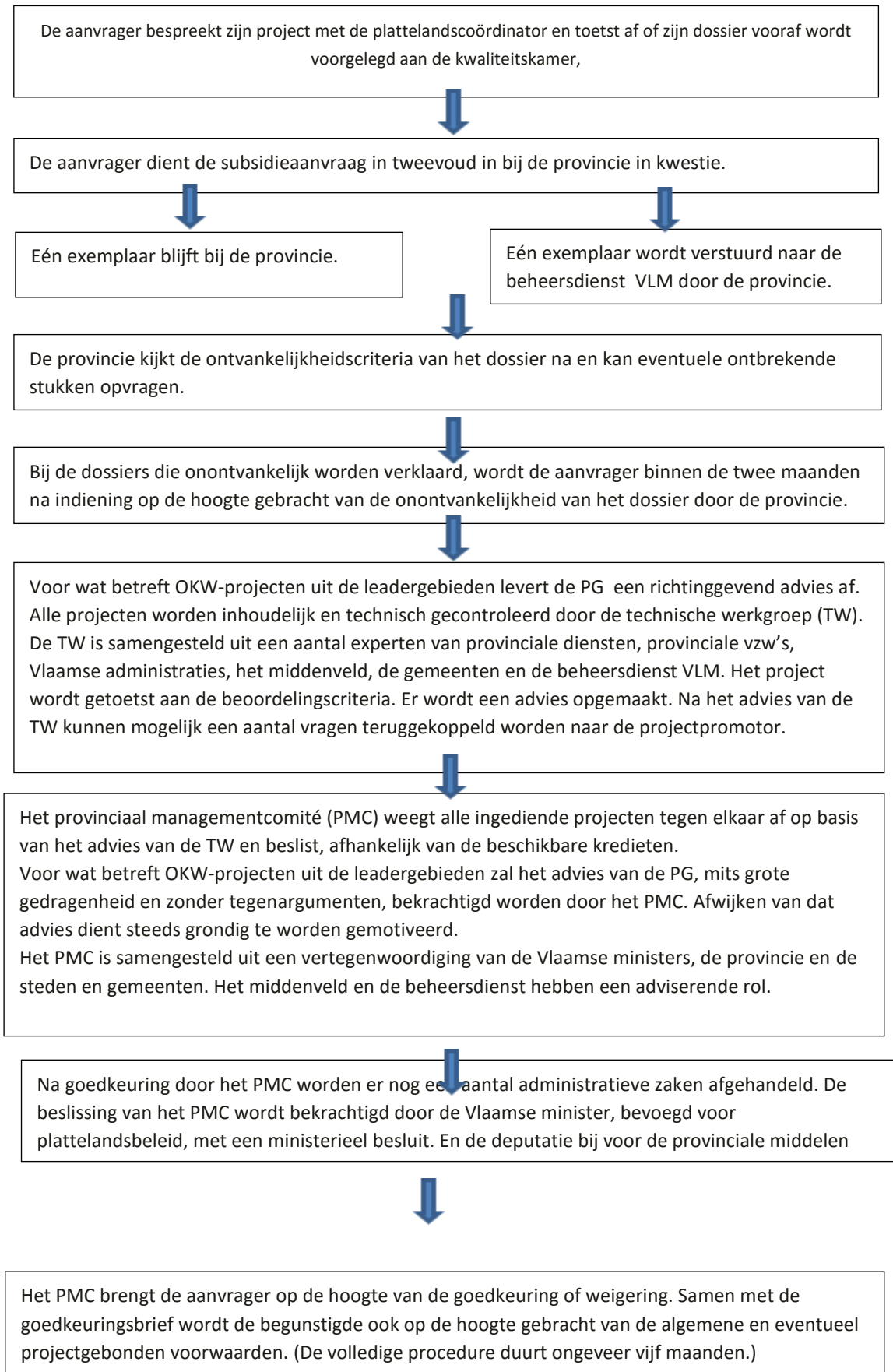
4.2 HOE EEN AANVRAAG INDIENEN?

Een aanvraag is officieel vanaf het ogenblik dat de aanvrager een aanvraagdossier in **tweevoud op papier** heeft bezorgd aan de provincie. Het dossier wordt ook digitaal doorgestuurd. Het is **de datum van de papieren aanvraag dat geldt als officiële indieningsdatum**.

Het aanvraagdossier bestaat uit een volledig ingevuld en ondertekend aanvraagformulier met de vereiste bijlagen. Het moet zowel op papier, met de post of tegen afgifte van ontvangstbewijs, als digitaal ingediend worden bij de Plattelandsloket, plattelandsloket@west-vlaanderen.be.

Verdere instructies vindt u in het aanvraagformulier en in de bijlagen.

4.3 HOE VERLOOPT DE PROCEDURE?

4.4 VOORWAARDEN NA GOEDKEURING EN BIJ UITBETALING

- Indien bij indiening enkel een getekende intentieverklaring werd toegevoegd, wordt binnen de 3 maand na goedkeuring een ondertekende samenwerkingsovereenkomst aan de beheersdienst (VLM) en de provincie bezorgd.
- De begunstigde leeft, indien van toepassing, de wet op de overheidsopdrachten na. (Meer informatie over de wet op de overheidsopdrachten vindt u in hoofdstuk 6.)
- Op gemotiveerd verzoek van de begunstigde kan de beheersdienst (VLM) voor technische zaken of het PMC voor inhoudelijke zaken de oorspronkelijke goedkeuring aanpassen.
- Tijdens de realisatie, halfjaarlijks tijdens de looptijd van het project, worden de provincie en de VLM op de hoogte gehouden van het verdere verloop van het project en worden de financiële kosten met de bewijsstukken ervan ingediend³.
- Het project is gerealiseerd tegen de einddatum die opgenomen is in de goedkeuringsbrief. Die einddatum is bepalend voor de subsidiabiliteit van facturen, onkosten en loonkosten.
- Kosten kunnen gemaakt worden vanaf de datum van de goedkeuring door het PMC en op zijn vroegst op 1 januari van het desbetreffende jaar van de goedkeuringsbrief tot en met de einddatum die opgenomen is in die brief. De factuurdatum geldt als bewijs. De laatste betaaldatum van de facturen moet binnen drie maanden na de beëindiging van het project vallen.
- Budgetverhoging kan niet toegestaan worden en is alleen mogelijk door bij een nieuwe projectoproep een nieuw project in te dienen.
- Een vervolproject kan pas starten als het eerste project is afgelopen.
- Een verlenging van een project buiten n+3-periode kan niet. Verlengingen moeten uiterlijk veertien dagen voor de beëindiging van het project aangevraagd worden.
- Indien er in de samenwerkingsprojecten kleine realisaties van investeringen zitten, moet de investeringen zonder bestemmingswijzigingen gedurende vijf jaar in stand gehouden worden:
 - Die termijn gaat in vanaf de laatste uitbetaling van de laatste schijf van de subsidie van het project.
 - Bij de niet-naleving van die termijn worden de volgende regressieve sancties genomen:
 - bij een bestemmingswijziging binnen één jaar na de laatste uitbetaling wordt 100% van de uitbetaalde subsidie van de investering teruggevorderd;
 - bij een bestemmingswijziging binnen twee jaar na de laatste uitbetaling wordt 80% van de uitbetaalde subsidie van de investering teruggevorderd;
 - bij een bestemmingswijziging binnen drie jaar na de laatste uitbetaling wordt 60% van de uitbetaalde subsidie van de investering teruggevorderd;
 - bij een bestemmingswijziging binnen vier jaar na de laatste uitbetaling wordt 40% van de uitbetaalde subsidie van de investering teruggevorderd;
 - bij een bestemmingswijziging binnen vijf jaar na de laatste uitbetaling wordt 20% van de uitbetaalde subsidie van de investering teruggevorderd.
- De promotor houdt tot ten minste **vijf jaar na de laatste uitbetaling alle documenten en bewijsstukken bij.**

³ Meer uitleg over die procedure wordt bij goedkeuring meegestuurd met de goedkeuringsbrief. Alle kosten worden verantwoord via facturen, betalingsbewijzen, vorderingsstaten, tijdsregistraties en dergelijke conform de declaratie-instructies

→ **Promotie:**

Bij alle publicaties en promotiemateriaal (kaarten, brochures, artikels, websites, uitnodigingen ...), werfinrichtingen, infoborden ... over het project die gedrukt of geplaatst worden, worden de logo's van Europa, de Vlaamse overheid en de provincie en de slagzin "Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland" vermeld, meer info zie hoofdstuk 9.

→ **Terugvordering / niet-uitbetaling:**

- Als de begunstigde niet voldoet aan de specifieke voorwaarden van de goedkeuringsbrief, kan dat leiden tot gedeeltelijke of volledige terugvordering van de al uitbetaalde subsidie.
 - Als de begunstigde nalaat de kosten volgens de vereiste procedure volledig te verantwoorden, vervalt de goedkeuring van de subsidie voor het niet-verantwoorde gedeelte. In dat geval wordt het niet-verantwoorde gedeelte niet uitbetaald.
- De beheersautoriteit maakt jaarlijks een lijst van begunstigden op die steun hebben ontvangen. Het bedrag van de uitbetaalde subsidie wordt jaarlijks gepubliceerd op de website www.belpa.be.

5. WET OP DE OVERHEIDSOPDRACHTEN⁴

De promotor **leeft**, indien van toepassing, **de wet op de overheidsopdrachten na** en **rapporteert** wat hij heeft gedaan in het kader van de wet op de overheidsopdrachten **in zijn voortgangsverslag** (zie sjabloon voortgangsverslag) + stuurt **alle relevante stukken omtrent** de wet op de **overheidsopdrachten via mail** naar de beheersdienst OKW@vlm.be en plattelandsloket@west-vlaanderen.be.

Deze documenten moeten **niet meer op papier verstuurd worden**.

Opgelet: de wet op de overheidsopdrachten is niet alleen van toepassing op de klassieke overheden. Een hele reeks **organisaties** en **verenigingen** vallen voor alle aankopen onder de wet op de overheidsopdrachten. Andere organisaties en verenigingen hoeven de regelgeving op overheidsopdrachten dan weer alleen toe te passen voor het specifieke project dat met subsidies wordt uitgevoerd.

Wat moet er doorgestuurd worden naar de beheersdienst en de provincie (digitaal)?

- Opdrachtdocumenten / bestek;
- Bewijs van publicatie of verzending van de opdrachtdocumenten;
- P.V. van opening;
- Ontvangen offertes;
- Gunningsverslag en -beslissing;
- P.V.'s van (voorlopig / gedeeltelijke / definitieve) oplevering;
- Contracten;
- Attesten m.b.t. de uitsluitingsgevallen en het toegangsrecht.

Wie moet de wet op de overheidsopdrachten volgen?

- de staat;
- de territoriale lichamen;
- de publiekrechtelijke instellingen;
- **personen, verenigingen en organisaties:**
 - die opgericht zijn met het specifieke doel te voorzien in behoeften van algemeen belang die niet van industriële of commerciële aard zijn (de uitgeoefende activiteit komt minstens onrechtstreeks een ruime gemeenschap van personen ten goede en is niet uitsluitend gericht op behoeften van welbepaalde personen);
 - die rechtspersoonlijkheid hebben;
 - die aan **een** van de **volgende voorwaarden voldoen:**

⁴ Meer informatie over de wet op de overheidsopdrachten vindt u op: <http://www.bestuurszaken.be/regelgeving-overheidsopdrachten>.

Een specifieke leidraad voor vzw's en andere privé(rechts)personen vindt u hieronder of op de provinciale website bij de aanvraagddocumenten voor de indiening van een PDPO III-project: http://www.bestuurszaken.be/sites/default/files/documenten/overheidsopdrachten/instrumenten/handleidingen/Leidraad_toepassing_regelgeving_gesubsidieerde_organisaties.pdf.

- **de werkzaamheden** worden in **hoofdzak gefinancierd** door **overheden of publiekrechtelijke instellingen** (d.i. zodra meer dan de helft van de financiële middelen ter beschikking wordt gesteld door één of meer overheden. Voor de toepassing van de 50%-regel moeten alle inkomsten van de entiteit in kwestie in rekening gebracht worden. Alleen als uit de verhouding tussen overheidsfinanciering en commerciële inkomsten een meerderheidsfinanciering uit overheidsmiddelen blijkt, is aan dat criterium voldaan.);
- het **beheer is onderworpen** aan het **toezicht** van **overheden of publiekrechtelijke instellingen** (bijvoorbeeld aanstelling van een commissaris, controle op de jaarrekening én op het lopende beheer van de entiteit, de bevoegdheid om de entiteit te bezoeken en te onderzoeken en daarover verslag uit te brengen bij de aandeelhouders, de bevoegdheid om de entiteit te ontbinden enzovoort);
- **meer dan de helft** van de **leden van de directie**, van de **raad van bestuur** of van de **raad van toezicht** is door **overheden of publiekrechtelijke instellingen** aangewezen. (Dit criterium veronderstelt een daadwerkelijke overheidsaanwezigheid in de bestuursorganen.)

Werkwijze - gunningsprocedures

- **Tot 8.500 euro (exclusief btw)** kan de opdracht gesloten worden via een aanvaarde factuur. De aanbestedende organisatie mag zich echter niet altijd tot dezelfde deelnemer richten en mededinging moet in de tijd gespreid worden. Het is niet verplicht, maar wel aangeraden om verschillende potentiële deelnemers te raadplegen. Aangezien de raadpleging van verschillende potentiële deelnemers niet aan vormvereisten is onderworpen, kan een eenvoudige telefonische bevraging van enkele bedrijven of een vergelijking van enkele websites of catalogi al voldoende zijn.
- **Tot 85.000 euro (exclusief btw):** onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking voor werken, leveringen en diensten.
Bij de onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking raadpleegt de aanbestedende organisatie de door haar gekozen aannemers, leveranciers of dienstverleners en onderhandelt ze met een of meer van hen over de voorwaarden van de opdracht. De aanbestedende organisatie kan vrij kiezen tussen een aantal potentiële inschrijvers om een offerte in te dienen. Ze is verplicht om ten minste drie potentiële inschrijvers te raadplegen.
- **Tot 600.000 euro (exclusief btw) voor werken en 207.000 euro (exclusief btw) voor leveringen en diensten:** onderhandelingsprocedure met bekendmaking voor werken, leveringen en diensten.
Deze procedure start altijd met een bekendmaking van de opdracht. De aanbestedende overheid mag de deelnemers aan de procedure niet zelf kiezen, maar is afhankelijk van de respons van de markt op de bekendmaking. Na bekendmaking kan elke aannemer, leverancier of dienstverlener een aanvraag tot deelneming indienen. De aanbestedende organisatie gaat vervolgens over tot selectie, waarna alleen de geselecteerden een offerte mogen indienen. Over de voorwaarden van de opdracht kan worden onderhandeld met de inschrijvers.

In bepaalde gevallen is een onderhandelingsprocedure met bekendmaking in één fase mogelijk, waarbij geïnteresseerde deelnemers onmiddellijk een offerte indienen. Dat is mogelijk bij opdrachten voor leveringen en diensten tot 207.000 euro exclusief btw en bij opdrachten voor werken tot 600.000 euro exclusief btw.

- **Andere procedures**

Naast de bovenvermelde procedures bestaan er enkele andere procedures bij de wet op de overheidsopdrachten, maar die zijn minder relevant voor deze projecten:

- onderhandelingsprocedure met bekendmaking;
- aanbesteding;
- offerteaanvraag.

6. AANDACHTSPUNTEN

7.1 CONTINUÏTEIT

De continuïteit van een project is heel belangrijk. Het **project moet na de projectperiode verder kunnen lopen** in de structurele werking van de organisatie. Het is zinloos een project op te zetten voor een bepaalde periode, dat op kruissnelheid moet stopgezet worden omdat de subsidie ten einde loopt

7.2 TOEGANKELIJKHEID

Europa, Vlaanderen en de provincies streven naar goed toegankelijke projecten. Het toegankelijkheidsaspect is een belangrijk onderdeel bij het beoordelen van projecten.

Toegankelijkheid gaat verder dan aanpassingen aan het sanitair, de parking en de toegang. Er bestaan ook toegankelijkheidsnormen voor de inrichting van bezoekerscentra en de opmaak van informatieborden en -kiosken. Meer informatie over toegankelijke gebouwen is te vinden op de website van www.toegankelijkgebouw.be. en op www.westkans.be.

Ook digitale en audiovisuele producten moeten rekening houden met de principes van toegankelijkheid voor personen met een beperking. Voor websites is het behalen van het AnySurferlabel een extra troef. Meer informatie daarover en een checklist vindt u op de website www.anysurfer.be.

Evenementen voldoen minstens aan de basisvoorwaarden voor toegankelijkheid:

- Laat assistentiehonden toe op het evenement;
- Zorg voor informatie over de toegankelijkheid van het evenement;
- Voorzie in parkeerplaatsen voor personen met een handicap;
- Plaats toegankelijke toiletten;
- Garandeer de zichtbaarheid van het evenement voor mensen met een fysieke beperking, zoals rolstoelgebruikers, mensen die niet lang kunnen rechtstaan en mensen die klein van gestalte zijn.

7.3 DUURZAAMHEID

Naast toegankelijkheid vormt duurzaamheid een belangrijk aspect en een streefdoel. Het begrip duurzame ontwikkeling slaat op de voorziening in de huidige behoeften zonder dat het ten koste gaat van toekomstige generaties. Duurzame ontwikkeling heeft niet alleen betrekking op milieu, maar ook op economische, sociale en culturele aspecten van duurzaamheid. Het milieuaspect blijft echter het belangrijkste aspect van duurzame ontwikkeling. Promotoren stellen negatieve effecten vast en tonen aan hoe ze de negatieve effecten zullen voorkomen of verminderen.

Gemeenten kunnen, met steun van de provincie, beroep doen op advies van de vzw ZonneWinDT, voor hun advies rond duurzaam bouwen rond hun (ver)bouwprojecten: <http://www.west-vlaanderen.be/duurzaambouwen>

7.4 ADDITIONALITEIT

Projecten die geselecteerd worden voor financiering, worden geacht een toegevoegde waarde te bieden, iets wat niet mogelijk zou zijn geweest zonder de hulp van het programma. Daarnaast mogen organisaties die betrokken zijn bij de projectactiviteiten hun statutaire / reguliere taken niet laten subsidiëren door PDPO-financiering.

7. PRAKTISCHE INSTRUCTIES VOOR DE SUBSIDIEAANVRAAG IN HET KADER VAN HET PROGRAMMA VOOR PLATTELANDSONTWIKKELING PDPO III 2014-2020

8.1 INLEIDING

Hierna volgt de uitleg om de projectfiche *Subsidieaanvraag in het kader van plattelandsontwikkeling PDPO III 2014-2020 – OKW samenwerking* in te vullen.

Het provinciaal plattelandsloket biedt hulp bij het invullen van de subsidieaanvraag en verschaft meer uitleg bij het reglement. De contactgegevens staan in [hoofdstuk 13](#).

8.2 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN HET PROJECT

Projectnaam

Kies een **korte titel** of acroniem voor uw project (maximaal 75 tekens).

In de projectaanvraag probeert u de **start- en einddatum** van uw project zo goed mogelijk in te schatten. De projectperiode bedraagt maximaal 2,5 jaar per goedgekeurd financieel budgetjaar. De projectperiode valt binnen de vermelde ‘vroegste begindatum projectperiode’ en ‘uiterste einddatum projectperiode’. Voor het budgetjaar 2017 is de vroegste begindatum 1 januari 2017 en de uiterste einddatum 30 juni 2019.

Korte samenvatting

Geef hier de inhoud van uw projectvoorstel beknopt weer. Vermeld de volgende elementen: de probleemstelling / uitdaging, de projectdoelstellingen en de geplande activiteiten om die doelstellingen te bereiken. Als er copromotoren of partners zijn, geeft u duidelijk weer welke rol zij in het project vervullen.

Deze samenvatting kan door het plattelandsloket of de beheersdienst gebruikt worden voor communicatieacties over de uitvoering van het programma.

U kunt maximaal 700 tekens ingeven als samenvatting.

8.3 GEGEVENS VAN DE PROMOTOR, COPROMOTOR EN DE PARTNERS

Van alle betrokken partijen die samen het project indienen, moet er één als hoofdpromotor worden aangesteld. Hij wordt hierna ‘de promotor’ genoemd. De promotor is verantwoordelijk voor de indiening van de aanvraag en de uitvoering van het project ten opzichte van de provincie, de beheersdienst, de Vlaamse overheid en de Europese Commissie. Dit betekent dat hij als contactpersoon fungeert voor de verschillende ondersteunende en controlerende instanties en dat hij de administratieve opvolging verzorgt van het projectdossier voor het ontvangen van de subsidies.

Als er copromotoren zijn, worden die in de subsidieaanvraag alleen vermeld. De contactgegevens van de copromotoren worden in de Excelbijlage, tabblad '1. Coprom', aangevuld. Tabblad 1. Coprom wordt in combinatie met de samenwerkingsovereenkomst bij de subsidieaanvraag gevoegd.

Als er geen copromotoren zijn, hoeft u dat tabblad niet in te vullen.

Wie als promotor en copromotor in aanmerking komt, staat in het reglement beschreven onder hoofdstuk 3.

Rechtsvorm promotor en andere gegevens

- Wat is de juridische vorm van de promotor? Geef aan of de promotor een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke organisatie is. Bij rechtsvorm vult u het statuut in (bijvoorbeeld vzw, gemeente).

IBAN en BIC

Hier vult u het **correcte** rekeningnummer van de promotor in **waarop de subsidie moet worden overgeschreven**, na goedkeuring van het dossier en na indiening van een geldig declaratiedossier. Het rekeningnummer kan alleen gewijzigd worden na een expliciet verzoek aan de beheersdienst.

Samenwerking

Onder de maatregel OKW-sw is **samenwerking** ofwel **met een copromotor** ofwel met **een partner** vanzelfsprekend **verplicht**.

Een getekende intentieverklaring moet aanwezig zijn bij indiening. De getekende samenwerkingsovereenkomst kan na goedkeuring en binnen de 3 maanden aan de beheersdienst (VLM) en de provincie bezorgd worden.

Met min. 1 organisatie moet er een getekende samenwerkingsovereenkomst opgemaakt worden

In de subsidieaanvraag bij punt 6 : '**vul de gegevens in van de copromotoren**' vermeldt u de instanties en organisaties die inhoudelijk en financieel bijdragen aan het project, en ook subsidie zullen ontvangen. U geeft duidelijk aan of er al afspraken zijn gemaakt, of u de intentie hebt om later contact op te nemen met die copromotoren, en welke rol ze gaan vervullen in het project. In de exceltabel als bijlage op tabblad 1 kan u meer technische details weergeven over de copromotoren.

In de subsidieaanvraag bij punt 7 : '**andere partners of toekomstige partners**' vermeldt u de instanties en organisaties die inhoudelijk of financieel bijdragen aan het project, maar geen subsidie zullen ontvangen. U geeft duidelijk aan of er al afspraken zijn gemaakt, of u de intentie hebt om later contact op te nemen met die partners, en welke rol ze gaan vervullen in het project. In de exceltabel als bijlage op tabblad 2 kan u meer technische details over de partners weergeven.

Omschrijving van de samenwerking

Schets hier kort de samenwerking en beschrijf waarom het project niet tot de reguliere taken behoort. Omschrijf wat deze samenwerking zo uniek maakt en licht toe in welke mate de uitvoerders over de nodige expertise en professionaliteit beschikken.

8.4 INHOUDELIJKE GEGEVENS VAN HET PROJECT

8.4.1 OMSCHRIJVING VAN HET PROJECT

Projectomschrijving

Bij de **omschrijving van het volledige project** schetst u het grotere kader waarin het project zich afspeelt. Een heldere formulering van de problematiek waarop het project inspeelt, en een duidelijke

////////////////////////////////////

omschrijving van het volledige project zijn daarbij aan de orde. Ook de aanleiding of voorgeschiedenis van het project is belangrijk.

Hou rekening met volgende elementen:

- Om welke redenen vraagt u voor dit project een subsidie aan?
- Vertrekt het project vanuit een plattelandsbehoefte?
- Omschrijf indien van toepassing de te realiseren investeringen.
- Licht de werkwijze/aanpak/methodologie van het project toe.
- Geef de verschillende stadia van uitvoering.
- Omschrijf op welke wijze het project gestuurd en opgevolgd zal worden.
- Hoe past het project binnen een langetermijnbeleid?
- Geef aan wat de haalbaarheid van het project is.
- Omschrijf de relaties met de sector en andere instanties.
- Hoe zal de bekendmaking van het project verlopen?
- Vermeld andere relevante elementen.

Bij **de omschrijving van het onderdeel waarvoor subsidie wordt gevraagd**, beschrijft u alleen de concrete onderdelen waarvoor u een subsidie aanvraagt (maximaal 3000 tekens).

Projectlocatie

Hier omschrijft u het uitvoeringsgebied van het project door de betrokken gemeenten met hun eventuele straatnamen op te sommen.

Sluit het project aan bij een vroeger project waaraan Europese, Vlaamse of provinciale subsidies zijn toegekend? Hier omschrijft u de soort subsidie en de periode van toekenning. Geef ook een korte omschrijving van het gesubsidieerde project.

8.4.2 DOELSTELLINGEN VAN HET PROJECT

Doelstellingen / resultaten van het project

De geïdentificeerde behoeften / opportuniteiten vormen de basis voor de projectdoelstellingen. Formuleer de projectdoelstellingen zo concreet mogelijk. Geef duidelijk aan hoe het project uitvoering geeft aan de maatregel 'Omgevingskwaliteit door samenwerking' en de horizontale Europese doelstellingen (werkgelegenheid, klimaat en armoede). Wat gaat er veranderen ten opzichte van de huidige situatie?

Denk bij de omschrijving van uw doelstelling aan het SMART-principe (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdsgebonden). Door SMART-doelen te stellen worden vaagheid en uitstel voorkomen en werkt u aan concrete resultaten.

Projectplanning en -organisatie

In de projectfiche beschrijft u alleen de hoofd- en subactiviteiten.

De planning van de hoofd- en subactiviteiten vult u in de Exceltabel als bijlage in op tabblad 3 'Projectpl & organisatie'.

Geef desgevallend de betrokken copromotoren en partners bij elke subactiviteit, inclusief de beschrijving van hun specifieke taak (bijvoorbeeld cofinancierder, beheerder van de uitgevoerde werken) en de specifieke projectkosten. De verdeling van taken en de bijhorende financiële lasten omschrijft u daarbij duidelijk.

8.4.3 THEMA'S VAN HET PROJECT

Bij welke thema's en subthema's past het project?

In het provinciaal plattelandsprogramma kunt u de thema's en subthema's vinden. Het thema kunt u aanvinken in de subsidieaanvraag. De desbetreffende subthema's zijn opgesomd in het provinciaal plattelandsprogramma en zie ook hogerop bij 2.2

Verduidelijk de link met het Navigatieplan Platteland 2014 -2019.

Hier dient aangegeven te worden wat de link is met het provinciale Navigatieplan Platteland 2014 - 2019: www.west-vlaanderen.be/plattelandsbeleid

Omschrijf hier de link met landbouw (of platteland)

Hier omschrijft u op welke wijze landbouwers bij het project worden betrokken of welke relaties uw project heeft met de landbouwsector. Een uitgewerkte link met landbouw is één van de selectiecriteria. Als de link met landbouw heel moeilijk kan worden gelegd, omschrijft u de link met platteland. Daarbij geeft u aan waarom het project een typisch plattelandsproject is.

De horizontale doelstellingen vanuit Europa zijn werkgelegenheid, klimaat en armoede. Omschrijf hoe het project aan die thema's bijdraagt. Daarnaast zijn innovativiteit en duurzaamheid prioritair. Omschrijf dus ook de link met die thema's.

U omschrijft hier hoe aan de horizontale doelstellingen van Europa wordt voldaan. Innovativiteit kan breed worden opgevat aangezien innovatie op verschillende niveaus kan optreden. Schets wat het innovatieve aspect is voor het gebied, de sector, de organisatie enzovoort. Als u 'ja' aankruist, licht u uw antwoord toe. Het staat u vrij om bijkomende duurzaamheidsaspecten te vermelden.

Welke relatie heeft het project met initiatieven vanuit het overige Vlaamse, provinciale en lokale beleid?

Hier geeft u beknopt de relaties met een ander Vlaams (niet PDPO), provinciaal en lokaal beleid weer. (bijvoorbeeld strategisch plan korte keten, beleidswerkgroep Ruimte Vlaanderen,...).

Continuïteit - structurele verankering van het project

De structurele verankering van projecten is heel belangrijk en behoort tot de selectiecriteria. Losstaande projecten die na de projectperiode worden stopgezet, krijgen geen voorkeur. Beleidsmatig heeft het weinig zin om eerst allerlei initiatieven te subsidiëren en daarna het initiatief te beëindigen.

Het is daarbij van belang dat de continuïteit aangetoond kan worden en dat het project na de projectperiode ingebed kan worden in de structurele werking van de organisatie of op zelfstandige manier kan voortbestaan. Dat kan onder meer aangetoond worden door een boekhoudkundige balans voor te leggen.

Ook de overdraagbaarheid naar andere organisaties of gemeenten is essentieel. Toon aan hoe u ervoor zorgt dat anderen van uw project kunnen leren.

8.4.4 VERGUNNINGEN VOOR HET PROJECT

Zijn er voor de uitvoering van het project specifieke overheidsvergunningen nodig?

Als er vergunningen nodig zijn voor de uitvoering van het project, vraagt u die vergunningen aan vóór het PMC over het project beslist. Als de vergunningen of het bewijs van de aanvraag nog niet uitgereikt zijn op het moment dat het PMC samenkomt, kan het project niet worden goedgekeurd. Als u al over een vergunning beschikt, geeft u de datum van de aflevering van de vergunning. Met vergunningen worden onder meer **de bouwvergunning**, de **milieuvergunning** en de **kapvergunning** bedoeld **die op het moment van de indiening bekend zijn bij de promotor**. Als in de loop van de uitvoering van het project blijkt dat een bijkomende vergunning nog aangevraagd moet worden, heeft dat geen invloed. Een kopie van de aanvraag of van de vergunning voegt u bij de subsidieaanvraag.

8.4.5 INVESTERINGSPROJECTEN

Investeringsen

Worden er in het project kosten uitgevoerd aan onroerende goederen? Bij investeringen is het van belang dat de promotor eigenaar is van de onroerende goederen. Als dat niet het geval is, voegt u een overeenkomst tussen de eigenaar en de promotor bij de subsidieaanvraag. Die overeenkomst is essentieel bij de beoordeling van uw project. De overeenkomst is bijvoorbeeld een erfpacht of een handelshuur.

8.4.6 INDICATOREN

Indicatoren

Voor alle projecten bent u verplicht om de volgende indicatoren in te vullen. Bij de indiening van de subsidieaanvraag geeft u een streefdoel door. Na afloop van het project wordt bij de einddeclaratie het behaalde resultaat ingevuld.

- **Hoeveel mensen kunnen verbeterde voorzieningen genieten dankzij het project?**
 - Als het project toegankelijk is voor het volledige dorp, mogen de inwoners van het dorp gerekend worden als indicator, bijvoorbeeld bij een dorpshuis, een dorpskernvernieuwing. Bij initiatieven rond kinderopvang, mogen het aantal kinderen beneden de 12 jaar die in de deelgemeente wonen geteld worden.
- **Werkgelegenheid**
 - aantal tijdelijke jobs in vte (directe en indirecte jobs)
 - aantal duurzame jobs in vte (directe en indirecte jobs)
 - tijdelijke jobs zijn de jobs van wie tijdelijk aan het project werkt, bijvoorbeeld de projectcoördinator van het project, de vakmensen die de renovatie van het dorpshuis doen (dus ook de tijd van de aannemers die werken aan het investeringsproject)
 - directe jobs = vte die rechtstreeks met het project te maken hebben
 - indirecte jobs = vte die onrechtstreeks met het project te maken hebben, bijvoorbeeld door de renovatie van het natuur- en landbouweducatief centrum is het noodzakelijk om twee vte extra aan te werven om de cafetaria open te houden die ernaast ligt.
- **Aantal landbouwbedrijven / landbouwers die direct of indirect bij het project worden betrokken**
 - Aangezien het aangewezen is dat de projecten een landbouwfocus hebben, worden tijdens het projectproces landbouwers of landbouwbedrijven bij het project betrokken. Hier vult u het aantal landbouwers of landbouwbedrijven in. Als de link

met landbouw heel moeilijk kan worden gelegd, wordt gemotiveerd waarom deze indicator niet relevant is.

Naast de verplichte indicatoren geeft u op dezelfde manier **drie eigen indicatoren** op.

Welke zijn de kritieke succesfactoren voor het slagen van het project en het bereiken van de resultaten?

Hier omschrijft u de mogelijke knelpunten die kunnen optreden en die ervoor kunnen zorgen dat het project niet volledig gerealiseerd kan worden.

8.5 FINANCIËLE GEGEVENS VAN HET PROJECT

Btw

- Is de organisatie btw-plichtig voor dit project? Geef aan of uw organisatie in het kader van het PDPO-project btw kan terugvorderen of niet.
- Als de **btw niet recupereerbaar** is, is **de BTW subsidiabel**.
- Is de btw wel recupereerbaar moet je bijgevolg excl. btw indienen.
- Bij een gemengd btw-statuuat deelt u mee welk btw-percentage terugvorderbaar is.
- Het btw-statuuat van eventuele copromotoren geeft u aan in bijlage 1.

Enkel dienstverleningsprojecten zijn subsidiabel. Dienstverleningsprojecten hebben een investeringskost die lager is dan 50% van de totale projectkost.

Gedetailleerde kostenopgave en financieringstabel

Projecten mogen geen andere Europese en Vlaamse subsidie ontvangen, uitgezonderd trekkingsrechten uit het plattelandsfonds omdat die middelen als eigen gemeentelijke middelen worden beschouwd.

In de Excelbijlage, tabblad 4 'detail kostenopgave', specificieert u de kosten per rubriek. De totale projectkosten exclusief of inclusief btw moeten overeenkomen met de projectkosten in de financieringstabel.

Inkomsten worden in mindering gebracht.

Meer uitleg over de rubrieken kunt u vinden vanaf hoofdstuk 3.5.

In de Exceltabel kunt u via opmerkingen ook nog heel wat info vinden over de rubrieken.

Additionaliteit van de subsidie

Dit betekent dat het project niet gedragen kan worden met reguliere middelen of reguliere inzet.

Is er voor het project bij andere overheidsinstanties (Europa (bijvoorbeeld EFRO - INTERREG), Vlaanderen (bijvoorbeeld Toerisme Vlaanderen), gemeente of andere provinciale diensten) al subsidiëring aangevraagd?

Als er voor het huidige project of onderdelen van het project al een subsidie is aangevraagd bij een andere instantie, vermeldt u dat hier. Geef ook aan voor welk onderdeel er een subsidie is aangevraagd, bij welke instantie, wanneer u de aanvraag hebt ingediend, wanneer u de goedkeuring hebt gekregen of wanneer u de goedkeuring verwacht. Voeg eventueel een kopie van de beslissing bij de subsidieaanvraag.

8.6 BIJ TE VOEGEN BEWIJSSTUKKEN EN ONDERTEKENING

Bijlagen

Bepaalde bijlagen zijn verplicht en bepaalde tabbladen van de exceltabel moeten ingevuld worden. Een verplichte bijlage voor alle projecten is een getekende intentieverklaring ofwel een ondertekende samenwerkingsovereenkomst bij indiening van het project. In de subsidieaanvraag is aangegeven welke bijlagen verplicht zijn en welke facultatief.

Toezichtsbepalingen en verbintenissen

Door de subsidieaanvraag in te vullen en in te dienen verklaart u dat u akkoord gaat met de toezichtsbepalingen en verbintenissen. Het is belangrijk dat u de voorwaarden goed leest.

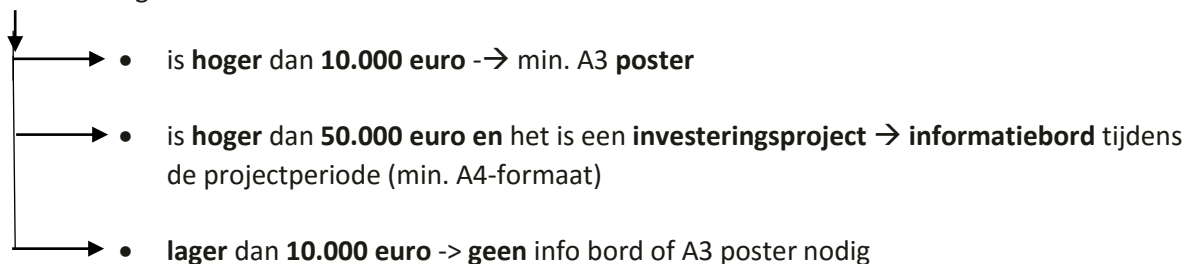
9. COMMUNICATIEVERPLICHTINGEN

Voorbeeldsjablonen van informatie-, werfborden en informatieposters die kunnen aangevuld worden met de correcte logo's en de verplichte logo's vindt u terug op www.vlaanderen.be/pdpo en op www.west-vlaanderen.be/plattelandsbeleid.

9.1 VERPLICHTE COMMUNICATIE

9.1.1 Wanneer moet er een poster komen?

Goedgekeurde **totale subsidie**:

De poster moet tenminste tijdens de uitvoering van het project omhoog hangen, op een voor het publiek gemakkelijk zichtbare plaats, bijvoorbeeld bij de ingang van het gebouw.

9.1.2 Wat moet er op staan?

- **Beschrijving van het project**
- Vermelding “**met steun van ELFPO**”
- Nodige **logo's en slogans (zoals hieronder afgebeeld)**:
 - Het logo van Europa
 - Het embleem van de Vlaamse overheid met de ELFPO slogan
 - Het logo van de VLM (op te vragen bij VLM: sigrid.verhaeghe@vlm.be)
 - Het logo van de betrokken provincie
- De beschrijving van het project en de nodige **logo's beslaan samen ten minste 25% van het oppervlak** van de A3 poster.

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

9.1.3 Sanctieregeling bij het niet plaatsen of fouten op de A3 poster.

1. Indien de A3 poster PDPO-steun krijgt:
 - **geen vergoeding** van het communicatiemateriaal in het geval van **geen publicatie van de logo's en slagzin**;
 - **gedeeltelijke vergoeding van 25%** van het communicatiemateriaal in het geval van **niet-publicatie van provinciaal, Vlaams en/of Europees logo** (d.w.z. 25% van de projectkost van de A3-poster komt in aanmerking voor subsidie, de rest wordt geschraapt);
 - **gedeeltelijke vergoeding van 75%** van het communicatiemateriaal in het geval van **niet-publicatie van slagzin** (d.w.z. 75% van de projectkost van de A3-poster komt in aanmerking voor subsidie, de rest wordt geschraapt);
2. Indien de poster geen PDPO-steun krijgt:
 - **betaling met max. 3 maanden opschorten** (toepassing van art.36 van verordening 640/2014). De 3 maanden beginnen te lopen vanaf constatering sanctie. Gezien de doorlooptijd tussen constatering en versturen van de brief, opteert men liefst voor 3 maanden vanaf versturen brief;
 - indien na 3 maand nog altijd **niets gecommuniceerd: reductie van 5%** van de totale goedgekeurde subsidie (met een minimumbedrag van 500 euro);
 - indien na 3 maand **wél gecommuniceerd, maar niet volgens de regels: reductie van 1%** van de totale goedgekeurde subsidie (met een minimumbedrag van 100 euro);
3. Indien er **geen poster** hangt:
 - **betaling met max. 3 maanden opschorten** (toepassing van art.36 van verordening 640/2014). De 3 maanden beginnen te lopen vanaf constatering sanctie. Gezien de doorlooptijd tussen constatering en versturen van de brief, opteert men liefst voor 3 maanden vanaf versturen brief.
 - indien na 3 maand nog altijd **niets gecommuniceerd: reductie van 5%** van de totale goedgekeurde subsidie (met een minimumbedrag van 500 euro)

9.2 ANDER PROMOTIEMATERIAAL

9.2.1 Wat valt onder promotiemateriaal?

Alle publicaties zoals kaarten, brochures, artikels, websites, uitnodigingen, flyers, infoborden, ... over het project, die bedoeld zijn om het grote publiek in te lichten over het project en die gedrukt of geplaatst worden, zijn promotiemateriaal. Ook het promotiemateriaal dat gemaakt wordt in het kader van het project en waarvan **de kosten niet worden ingediend** moet **voldoen aan de communicatieverplichting**.

Kosten die niet voldoen aan de communicatieverplichting worden niet gesubsidieerd. Als het druktechnisch onmogelijk is om die verplichtingen na te komen, geldt er een vrijstelling, die wordt expliciet aangevraagd aan de beheersdienst (VLM).

Websites moeten voldoen aan volgende communicatieregels:

- **Beschrijving van het project** met inbegrip van de doelstellingen en resultaten
- Vermelding **“met steun van ELFPO”**
- Nodige **logo's en slogans**

Als er een aparte projectwebsite voor het project gemaakt wordt, moeten de communicatieregels toegepast worden op de homepage van de projectwebsite. Als er voor het project een aparte pagina gemaakt wordt op een bestaande site (zoals de website van de organisatie van de promotor) moeten de communicatieregels op die pagina toegepast worden.

9.2.2 Communicatieverplichting van het promotiemateriaal.

Bij **alle publicaties en promotiemateriaal** over het project, die gedrukt of geplaatst worden, moeten de logo's van Europa, de Vlaamse overheid, de provincie en de slagzin 'Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland' vermeld worden.

9.2.3 Sanctieregeling bij communicatiefouten

1. Als het **promotiemateriaal/website PDPO-steun krijgt**:
 - **geen vergoeding** van het promotiemateriaal in het geval van **geen publicatie van de logo's en slagzin**;
 - **gedeeltelijke vergoeding van 25%** van het promotiemateriaal in het geval van **niet-publicatie van provinciaal, Vlaams en/of Europees logo** (d.w.z. 25% van de kostprijs van het promotiemateriaal komt in aanmerking voor subsidie, de rest wordt geschraapt)
 - **gedeeltelijke vergoeding van 75%** van het promotiemateriaal in het geval van **niet-publicatie van slagzin** (d.w.z. 75% van de kostprijs van het promotiemateriaal komt in aanmerking voor subsidie, de rest wordt geschraapt)

2. Als het **promotiemateriaal/website geen PDPO-steun krijgt**:
 - **betaling met maximaal 3 maanden opschorten** (toepassing van art.36 van verordening 640/2014). De 3 maanden beginnen te lopen vanaf constatering sanctie. Gezien de doorlooptijd tussen constatering en versturen van de brief, opteert men liefst voor 3 maanden vanaf versturen brief;
 - indien **na 3 maand** nog altijd **niets gecommuniceerd**: **reductie van 5%** van de totale goedgekeurde subsidie (met een **minimumbedrag van 500 euro**);
 - indien **na 3 maand wél** gecommuniceerd, maar **niet volgens de regels**: **reductie van 1%** van de totale goedgekeurde subsidie (met een **minimumbedrag van 100 euro**).

☞ **Wat betekent "gecommuniceerd, maar niet volgens de regels"?**

Logo's en/of slagzin ontbreken of zijn foutief, de poster is te klein. Meerdere fouten hoeven niet tot een cumulatieve sanctie te leiden (dus als 2 zaken ontbreken, wordt het sanctiepercentage van 1% subsidie toegepast of wordt er 75% geschraapt bij de ingebrachte kost)

10. WAT NA AFLOOP VAN HET PROJECT?

- Na de realisatie van **investeringsacties** moeten de investeringsacties **gedurende vijf jaar in stand gehouden worden** zonder bestemmingswijzigingen:
 - Die termijn gaat in **vanaf de laatste uitbetaling** van de laatste schijf van de subsidie van het project.
 - Bij de niet-naleving van die termijn worden de volgende regressieve sancties genomen:
 - bij een bestemmingswijziging binnen één jaar na de laatste uitbetaling wordt 100% van de uitbetaalde subsidie teruggevorderd;
 - bij een bestemmingswijziging binnen twee jaar na de laatste uitbetaling wordt 80% van de uitbetaalde subsidie teruggevorderd;
 - bij een bestemmingswijziging binnen drie jaar na de laatste uitbetaling wordt 60% van de uitbetaalde subsidie teruggevorderd;
 - bij een bestemmingswijziging binnen vier jaar na de laatste uitbetaling wordt 40% van de uitbetaalde subsidie teruggevorderd;
 - bij een bestemmingswijziging binnen vijf jaar na de laatste uitbetaling wordt 20% van de uitbetaalde subsidie teruggevorderd.
- De promotor houdt ten minste vijf jaar **na de laatste uitbetaling alle documenten en bewijsstukken bij**.

11. STAATSTEUN

Wanneer wordt de subsidie als staatsteun beschouwd?⁵

1. De steun wordt door de overheid verleend of met **overheidsmiddelen** bekostigd.
2. Er is sprake van een **onderneming** (elke eenheid die een economische activiteit uitoefent, waarbij onder economische activiteit wordt verstaan 'iedere activiteit die bestaat uit het aanbieden van goederen en diensten op een markt').
3. De organisatie ontvangt een economisch **voordeel** dat zij bij normaal economisch handelen niet gekregen zou hebben.
4. Er is sprake van **selectiviteit** van de steunmaatregel (begunstiging van bepaalde sectoren, bepaalde (types van) ondernemingen en/of van bepaalde regio's).
5. De steunmaatregel **vervalst de mededinging** of dreigt dit te doen **en heeft invloed op de handel** tussen lidstaten.

Er is sprake van staatssteun in het kader van de ingediende projectaanvraag als alle 5 criteria van toepassing zijn. Zodra één van de criteria 'niet van toepassing is, is er geen sprake van staatssteun.

Diensten van Algemeen Economisch Belang (DAEB)

Er zijn **activiteiten die economisch van aard zijn**, waar **een publiek belang** mee is gemoeid, en die **door de markt niet of in onvoldoende mate worden voorzien**⁶. Het gaat dan om diensten die

⁵ Europese Staatssteunregelgeving is gebaseerd op artikel 107 van het EU-verdrag:

"Behoudens de afwijkingen waarin de Verdragen voorzien, zijn steunmaatregelen van de staten of in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd, die de mededinging door begunstiging van bepaalde ondernemingen of bepaalde producties vervalsen of dreigen te vervalsen, onverenigbaar met de interne markt, voor zover deze steun het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloedt."

zakelijk gezien niet rendabel zijn en alleen in het economische verkeer worden verricht als de overheid deze financieel ondersteunt. **Als de overheid een organisatie, die een dergelijke dienst aanbiedt specifieke verplichtingen oplegt en daarvoor financiële ondersteuning tegenover plaatst zodat de dienst op de door de overheid gewenste wijze wordt uitgevoerd, is sprake van een Dienst van Algemeen Economisch belang oftewel een DAEB.**

De dienst is van algemeen economisch belang indiende volgende 4 criteria van toepassing zijn, die het Europees Hof van Justitie in zijn Altmark-arrest heeft bepaald:

1. De promotor moet formeel belast zijn met **de uitvoering van een openbare dienst**⁷. Deze openbare dienst moet duidelijk worden omschreven.
2. De **parameters** op basis waarvan deze organisatie wordt **vergoed** (= compensatie), dienen vooraf en **transparant** te worden vastgesteld.
3. Deze **compensatie** mag **niet hoger** zijn dan nodig om de **kosten van deze openbare dienstverplichting**, rekening houdend met de opbrengsten en een redelijke winst, geheel of gedeeltelijk te dekken.
4. **De keuze voor de onderneming** wordt gemaakt in het kader van **een openbare aanbesteding**, waarbij de kandidaat kan worden geselecteerd die de diensten tegen de laagste kosten voor de gemeenschap kan leveren. Indien geen sprake is van een dergelijke aanbesteding moet het bedrag van de compensatie worden vastgesteld aan de hand van de kosten die een gemiddelde, goed beheerde onderneming - die zodanig met (productie-) middelen is uitgerust dat zij aan de vereisten van de openbare dienst kan voldoen - zou hebben gemaakt. Daarbij moet rekening worden gehouden met de opbrengsten en met een redelijke winst uit de uitoefening van haar verplichtingen.

Indien er wordt voldaan aan deze criteria is er geen sprake van voordeel.

Staatsteun en wat nu?

Als er aan de voorwaarden voor staatssteun is voldaan, kan er in principe niet worden overgegaan tot de toekenning van subsidies aan het betrokken project.

Er zijn echter een aantal mogelijkheden waarbij, zelfs indien er is voldaan aan het begrip staatssteun, toch nog kan worden overgegaan tot de toekenning ervan.

We overlopen daarom de volgende pistes:

1. De-minimis
2. Individuele aanmelding bij de Europese Commissie

Het door de Vlaamse overheid voorziene steunbedrag vormt 'de minimis' steun, zoals bepaald in de zogenaamde 'de minimisverordening' nr. 1407/2013.

Verordening (EG) nr. 994/98 van de Raad⁸ kent aan de Europese Commissie namelijk de bevoegdheid toe om bij verordening een drempel vast te stellen waaronder steunmaatregelen worden geacht niet aan de criteria van artikel 107, lid 1 van het Verdrag betreffende de werking van de EU te voldoen.

⁶ Ter verduidelijking: dat de markt deze niet voorziet, doet geen afbreuk aan het economische karakter van de activiteiten. Het volstaat immers dat deze activiteit door de markt kan worden opgenomen.

⁷ Een dergelijke formele aanwijzing kan niet door het Interreg-programma gebeuren.

⁸ VERORDENING (EU) Nr. 1407/2013 VAN DE COMMISSIE van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de de-minimissteun (PB L 352/1 van 24.12.2013).

Derhalve hoeven de steunmaatregelen niet te worden aangemeld conform het bepaalde in artikel 108, lid 1, van dat Verdrag.

Bovenvermelde 'de minimisverordening' stelt een aantal voorwaarden vast voor de toepassing van 'de minimis'. De Europese Commissie ziet erop toe dat deze worden nageleefd. Eén van de voorwaarden is **dat het totale bedrag van de-minimissteun die is verleend aan één onderneming niet hoger mag zijn dan een bepaald bedrag over een periode van drie jaar**. Dit plafond is voor de horizontale de minimis vastgesteld op **200.000 euro**. **Het is van toepassing** ongeacht de vorm van de steun, **ongeacht de overheidsinstantie** van wie deze 'de minimis' steun wordt verkregen en ongeacht het daarmee beoogde. Alle 'de minimis' steun uit de referentieperiode dient opgeteld te worden.

Voor landbouwers zijn er andere plafondbedragen geldig. Voor de **primaire productie** is dit plafond vastgelegd op max. **€15.000 per periode van drie belastingjaren per onderneming**. Dit plafond is de som van alle steun die een landbouwer onder de minimis ontvangt over drie jaar, dus niet het plafond per maatregel of per subsidiërende instantie. **Voor verwerking en afzet van landbouwproducten mag een landbouwbedrijf max. €200.000 per periode van drie belastingjaren** aan de minimis steun ontvangen.

De projectpromotoren van wie vermoed wordt dat ze onder de minimis-regeling vallen, zullen met een verklaring op eer moeten bevestigen dat ze door de toekenning van beoogde de minimissteun het plafond van de onderneming niet overschrijden. Indien alle steun dit plafond van €200.000 over 3 belastingjaren wel overschrijdt, kan het volledige bedrag 'de minimis' steun worden teruggevorderd, inclusief het gedeelte van de steun dat het plafond niet overschrijdt. **De beheersdienst (VLM) zal de desbetreffende promotoren binnen de looptijd van het project aanschrijven om de verklaring op eer te verkrijgen**.

Wanneer de-minimisregels niet kunnen worden aangewend, laten de Europese staatssteunregels nog de optie van een individuele aanmelding van de geplande steun open. In deze procedure oordeelt de Europese Commissie zelf of de gevraagde staatssteun al dan niet in overeenstemming is met de werking van de interne markt.

Voor projecten in het kader van PDPO III is dit in theorie mogelijk, maar in de praktijk niet haalbaar. Het betreft immers een langdurig traject (soms zelfs een jaar) dat voor goedkeuring van het project moet worden doorlopen. Daarnaast is ook de kans op een positieve beslissing van de Commissie klein. Het is dus niet de verwachting dat de optie van een individuele aanmelding bij de Europese Commissie zal worden toegepast bij de PDPO III projecten.

12. INTERESSANTE LECTUUR EN WEBSITES

De open ruimte vrijwaren en ontwikkelen

- Loket onderhoud buitengebied:
 - <http://www.ipo-online.be/Thema's/Lopendethemas/onderhoud/Pages/default.aspx>
- Landschapsintegratie van landbouwinfrastructuur en paardenhouderijen
 - *Agrovoeding en omgevingskwaliteit. Welke toekomst voor ons landschap? Twee landschapsmodellen als discussiebasis voor een nieuwe landschapsbouw in 't West-Vlaamse hart:* http://www.vlm.be/SiteCollectionDocuments/VLM%20West-Vlaanderen/Projecten/NIGeu%20Thought%20for%20Food/Brochure_T4F_Agrovoeding%20en%20omgevingskwaliteit.pdf

- *Brochure bedrijfsbeplanting:*
http://www.inagro.be/Publicaties/Documents/brochure_bedrijfsintegratie.pdf
- *Agrarische architectuur:*
 - http://www.ilvo.vlaanderen.be/Portals/0/Documents/Nieuwsgolf/NGApr12/Agrarische_architectuur_2012.pdf
 - *Zie de rubriek interessante links onder:*<http://www.ipo-online.be/Projecten/afgewerkteprojecten/agrarische%20architectuur/Pages/default.aspx>
- *Paardenhouderijen in het landschap:*
 - <http://www.vlaamspaardenloket.be/nl/themas/bouwen-mest-en-milieu/Paardenhouderijen-integreren-in-het-landschap>
 - <http://www2.alterra.wur.nl/Webdocs/PDFfiles/Alterrapporten/AlterraRapport1444.pdf>

Aandacht voor kwetsbare groepen op het platteland

- Kinderarmoede:
 - <http://aps.vlaanderen.be/lokaal/kinderarmoede/kinderarmoede.html>

Leefbare dorpen

- Initiatieven die passen in lokale voedselstrategieën:
 - www.ipo-online.be - *lopende projecten - volkstuinen in Vlaanderen*
 - www.velt.be
 - www.volkstuin.be - www.tuinhier.be

13. CONTACT

Provinciaal Plattelandsloket.

Provincie West-Vlaanderen

Koning Leopold III-laan 41

8200 Sint-Andries

Contactpersoon: Kristof Verhoest of Nele Zwaenepoel

Tel: 050 40 35 47 of 050 40 33 92

E-mail: plattelandsloket@west-vlaanderen.be

Website: www.west-vlaanderen.be/plattelandsbeleid